
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Mengual Rodríguez, Elena; Higueta Bedoya, Nora Maria , dir. L'amor com a arrel de la violència: Un apropament a la cultura sexoafectiva que amaga inconsciència i perillositat. 2024. 74 pag. (Grau en Educació Social)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/291191>

under the terms of the license

Universitat Autònoma
de Barcelona

TREBALL DE FI DE GRAU

L'amor com a arrel de la violència

Un apropament a la cultura sexoafectiva que amaga inconsciència
i perillositat

Autora: Elena Mengual Rodríguez

Grau en Educació Social

Tutora: Nora Maria Higueta Bedoya

Doctorat en Educació

Departament de Teories i Història de l'Educació

Convocatòria de juny de 2023

AGRAÏMENTS

Primerament, voldria agrair en especial a la meva tutora del Treball de Fi de Grau, Nora Maria Higueta Bedoya, per la seva orientació, assessorament i acompanyament, tant professional com personal. La seva dedicació impecable ha estat essencial en aquest viatge.

També, a les meves relacions passades per fer-ho el millor que van saber. Considero que ens vam equivocar en moltes coses, però dels errors s'aprèn i neix inspiració. En el meu cas: el TFG.

Finalment, a tu que em llegeixes. Moltes gràcies.

RESUM

En el nostre context occidental, capitalista i heteropatriarcal es conserva l'amor romàntic com a forma normativa i legítima de relacionar-nos. Aquest model amorós dictamina el paper de cada persona dins la parella. Així doncs, és precisament l'amor un dels àmbits on és vigent la bretxa de gènere, de manera que homes i dones encarnen rols molt diferents dins les relacions. En aquesta línia, es parteix de la sospita que l'amor romàntic contribueix, sosté i alimenta la perpetuació de la violència de gènere, sent així una de les principals arrels d'aquest fenomen. Així doncs, es planteja una revisió documental que busca comprovar si altres estudis posen l'amor romàntic en el punt de mira com a un dels elements principals de socialització que es connecta directament amb la violència. Els resultats mostren que aquest ideal d'amor, per una banda, no presenta una violència explícita cap a la dona, sinó que imposa sobre aquestes l'encarnació dels rols feminitzats com la subordinació, entrega absoluta, dependència, entre d'altres, que les condueixen a ser més vulnerables envers la violència. Per l'altra banda, l'arrel del problema no recau especialment en els agressors, sinó en el mateix sistema i el model hegemònic relacional que facilita que la violència i el maltractament es reproduïxin. Tenint en compte els aspectes esmentats, és fonamental concebre que la base per poder derrotar la violència és identificar i destapar les seves arrels. Mentre no es faci aquest treball, cap esforç institucional d'ajuda a les dones víctimes de maltractament disminuirà de manera apreciable l'índex de violència de gènere.

Paraules clau: Amor romàntic; violència de gènere; mites; monogàmia; socialització; sistema patriarcal.

RESUMEN

En nuestro contexto occidental, capitalista y heteropatriarcal se conserva el amor romántico como forma normativa y legítima de relacionarnos. Este modelo amoroso dictamina el papel de cada persona dentro de la pareja. Así pues, es precisamente el amor uno de los ámbitos donde es vigente la brecha de género, de forma que hombres y mujeres encarnan roles muy diferentes dentro de las relaciones. En esta línea, se parte de la sospecha que el amor romántico contribuye, sostiene y alimenta la perpetuación de la violencia de género, siendo así una de las principales raíces de este fenómeno. Así pues, se plantea una revisión documental que busca comprobar si otros estudios ponen el amor romántico en el punto de mira como uno de los elementos principales de socialización que se conecta directamente con la violencia. Los resultados muestran que este ideal de amor, por un lado, no presenta una violencia explícita hacia la mujer, sino que impone sobre estas la encarnación de los roles feminizados como la subordinación, entrega absoluta, dependencia, entre otros, que las conducen a ser más vulnerables frente la violencia. Por otro lado, la raíz del problema no recae especialmente en los agresores, sino en el mismo sistema y el modelo hegemónico relacional que facilita que la violencia y

el maltrato se reproduzcan. Teniendo en cuenta los aspectos mencionados, es fundamental comprender que la base para poder derrotar la violencia es identificar y destapar sus raíces. Mientras no se haga este trabajo, ningún esfuerzo institucional de ayuda a las mujeres víctimas de maltrato disminuirá de manera apreciable el índice de violencia de género.

Palabras clave: Amor romántico; violencia de género; mitos; monogamia; socialización; sistema patriarcal.

ABSTRACT

In our occidental, capitalist and hetero-patriarchal context, romantic love is preserved as a form of interacting with ourselves in a normative and legitimate way. This love model rules the role of each person forming the couple. Therefore, it is in love where gender gap is prevailing, in a way that men and women do embody very different roles in relationships. Following this line, it is suspected that romantic love contributes, feeds and sustains the perpetuation of gender-based violence, becoming one of the principal roots for this phenomenon. Hence, a documental revision is considered in order to confirm if other studies target romantic love as one of the principal elements of socializing that is directly connected to violence. The results have shown that this ideal love, on the one hand does not show explicit violence towards women, yet it imposes women the reincarnation of the feminized roles as a subordination, dependency and the total devotion, among others, which converts them as more vulnerable beings towards violence. On the other hand, the root of the problem does not especially lay with the assailants. It is the same system and the relational hegemonic model which facilitates the reproduction of violence and abuse. Taking into account the aspects previously mentioned, it is fundamental to conceive that the base for defeating violence is to identify and uncover its roots. Meanwhile this work is still undone, no institutional help for women victims of abuse will diminish considerably the rate of gender-based violence.

Keywords: Romantic love, gender violence, myths, monogamy, socialization, patriarchal system.

*A totes les persones que s'han qüestionat
la seva manera d'estimar.*

Per crear homes nous i dones noves necessitem trencar amb el sistema de dalt a baix, en totes les seves expressions i en totes les seves formes de dominació.

Nota editorial Tigre de Paper, *En defensa d'Afrodita*.

Contra la cultura de la monogàmia

ÍNDIX

1. Plantejament	9
2. Objectius	11
3. Marc teòric	12
3.1. Violència de gènere	12
3.2. Amor romàntic	13
4. Pla de treball	16
5. Metodologia	17
6. Resultats	18
6.1. Rols de gènere	18
6.1.1. Generització de l'amor	18
6.1.2. Relacions de poder	18
6.1.3. Sacrifici del Jo	19
6.1.4. Carències emocionals i comunicatives	19
6.2. Mites romàntics	20
6.2.1. Transmissions socials sobre l'amor	20
6.2.2. Omnipotència de l'amor	21
6.2.3. Gelosia com a mostra d'amor	21
7. Discussió dels resultats	22
8. Conclusions	28
9. Fonts d'informació i bibliografia	34
ANNEXOS	38
Annex 1. Tècnica de recol·lecció: Matrius	38
Annex 2. Instrument d'anàlisi: Matriu de categories	54

1. PLANTEJAMENT

Actualment, un dels principals fenòmens socials que està en boca de tots i totes és la violència de gènere. Tot i els esforços en l'àmbit polític per arribar a la igualtat de gènere, la desigualtat es manté totalment arrelada al nostre país.

Segons dades extretes del *Instituto Nacional de Estadística* (2022), en els últims anys, el nombre de dones víctimes de violència de gènere al nostre país tendeix a l'alça: el darrer any, 2021, va augmentar un 3,2%, sent un total de 30.141 víctimes. No obstant això, cal remarcar que les dades enregistrades es van veure alterades l'any 2020. Segons un estudi, liderat per la Universitat de Granada, la situació excepcional de la crisi mundial de la Covid-19, va suposar un descens significatiu de víctimes (La Moncloa [Gobierno de España], 2022). Aquesta investigació argumenta que les principals estratègies que utilitzen els agressors són el control i l'aïllament de les víctimes, elements es van veure afavorits pel confinament, limitant així l'accés de les dones als diferents recursos que poguessin donar-los el seguiment i l'atenció necessària per revertir la seva situació. Per tant, si entenem que les agressions es disparen quan les víctimes pretenen marxar de la realitat en la qual es troben submergides, la pandèmia va provocar que els maltractadors tinguessin el control de la situació.

Centrant-nos en les dades més actualitzades enregistrades que ens proporciona el *Ministeri d'Igualtat* (2022), des de l'1 de gener fins al 30 de setembre del 2022, el nombre de víctimes mortals per violència de gènere han estat 34 dones. A més a més, tan sols en el mes de setembre de 2022, s'han rebut 9.086 trucades al Servei 016 (número d'informació, assessorament i atenció psicosocial a tota violència contra les dones), el qual presenta un increment del 23,42% respecte al darrer any 2021.

Darrere totes aquestes dades, és molt fàcil caure en l'error de considerar que la violència de gènere afecta només a les dones. Es mereix destacar que aquestes són les víctimes principals, però és tota la societat qui es veu afectada dins d'aquesta realitat. És un fenomen recolzat i reforçat pel patriarcat, el qual ha construït un sistema cultural i social que immergeix el desequilibri per divisió de rols basats en uns estereotips de gènere (Tutistar, 2022).

Per tant, la violència de gènere és una realitat, una problemàtica social que necessita rebre resposta per tal de revertir la situació i, des d'una perspectiva idíl·lica, erradicar-la. Des de la meua visió, considero que en moltes ocasions hi ha un mal plantejament a l'hora d'intervenir respecte a aquest fenomen. Els problemes no s'haurien de resoldre a partir del símptoma, sinó des del virus que ho provoca. És per això que s'ha d'anar a l'arrel, sent imprescindible investigar on neixen i s'estableixen les bases socials que generen les causes d'aquesta violència.

En aquest sentit, es parteix de la lectura que fa Simone de Beauvoir (1949), atès que es qüestiona sobre la permanència d'aquesta estructura de dominació. Beauvoir posa sobre la taula la següent interrogació: per què les dones no es rebel·laven, com ho van fer la comunitat africana o la jueva? Així doncs, va concloure que només el vincle de desig cap al seu opressor explica aquesta absència de rebel·lió. Aquest desig no és pas un sentiment biològic, sinó una construcció social d'acord amb una educació sentimental popularitzada que esdevé, per tant, una cultura sexoafectiva inconscient i perillosa. D'aquesta manera, es pretén fer una recerca per comprovar si altres estudis posen l'amor romàntic en el punt de mira com a un dels elements principals de socialització que es connecta directament amb la violència. Així doncs, aquest TFG parteix de la sospita que l'amor romàntic ha contribuït, sostingut i alimentat la perpetuació d'aquesta realitat, sent així, una de les principals arrels de la violència de gènere.

D'aquesta manera, la present investigació busca identificar la relació que s'estableix entre l'amor romàntic i la violència de gènere. A partir d'aquesta relació, tenint en compte que una de les principals estratègies socioeducatives és prevenir la problemàtica des d'edats primerenques, es pretén concloure amb la delineació d'uns plantejaments educatius, des del terreny de l'educació social mitjançant l'educació sexoafectiva en infància i adolescència, que permetin fer front al fenomen social en qüestió.

2. OBJECTIUS

En relació amb els objectius de treball, a partir del plantejament establert a l'apartat anterior, s'han delimitat un seguit d'objectius que serveixen de guia per l'execució del TFG.

Com a objectiu general de la investigació, es presenta el següent:

Identificar la relació que existeix entre l'amor romàntic i la violència de gènere, a través d'una revisió documental, per tal de delinear uns plantejaments educatius que puguin respondre i fer front a aquest fenomen.

Seguidament, pel que fa als objectius específics, estan plantejats en funció del desenvolupament de l'estudi en qüestió. Per tant, aquests són:

1. Dissenyar unes tècniques d'investigació que permetin dur a terme una recerca i revisió documental del tema a investigar.
2. Establir un diàleg entre els diferents autors i autores per establir la relació entre l'amor romàntic i la violència de gènere.
3. Elaborar uns plantejaments educatius d'acord amb l'anàlisi de dades i la construcció de les conclusions.

3. MARC TEÒRIC

3.1. Violència de gènere

La violència de gènere ha estat un fenomen social que al llarg de la història de la humanitat ha romàs en l'ombra de l'ull comunitari, sent pràcticament invisible en les institucions i organismes públics. A poc a poc la concepció del terme ha anat agafant força, fins al punt d'estar al *spotlight* dels debats, sent un dels moviments socials actuals més potents, considerant-se, finalment, com una de les manifestacions més evidents de la desigualtat i les relacions de poder entre els homes i les dones.

En aquest sentit, existeixen molts tipus de violència envers les dones, però en aquesta investigació, quan es parla de la violència de gènere em refereixo concretament a “tota discriminació, situació de desigualtat i relació de poder entre homes i dones, que s'exerceix sobre aquestes per part dels qui siguin o hagin estat els seus cònjuges o dels qui estiguin o hagin estat lligats a elles per relacions similars d'afectivitat, fins i tot sense convivència” i aquella que “comprèn tot acte de violència física i psicològica, incloses les agressions a la llibertat sexual, les amenaces, les coaccions o la privació arbitrària de llibertat” (Ministerio de Igualdad, Gobierno de España, 2022).

Així doncs, aquesta exposició del terme, liderat per la lluita feminista, a través de diferents moviments socials i col·lectius activistes, ha anat aplanant el terreny i, actualment, aquesta realitat cada vegada acumula més rebuig social (Na Pai et al., 2013). Les reivindicacions, per tant, han permès que es vagin dissenyant, reformulant, plantejant i executant diferents mesures polítiques per tal de revertir aquesta problemàtica social en qüestió.

Aquesta deslegitimació i deslegalització del concepte és la base fonamental del canvi, però això no vol dir que la violència de gènere tingui els dies comptats (Ibid.). Malauradament, tot el que dictamina el sistema patriarcal, com per exemple els rols de gènere, forma part dels nostres hàbits, ment, imaginari social i afectiu, cultura i, en conseqüència, està totalment arrelat a la nostra més simple quotidianitat. Per tant, tot i els esforços en l'àmbit polític i social per arribar a la igualtat de gènere, la desigualtat es manté plenament arrelada al nostre país.

D'on prové tot aquest ciment tan difícil d'enderrocar? Què contribueix en alimentar la perpetuació d'aquesta violència? La violència que produeix el masclisme és totalment rebutjada per experts en polítiques de gènere, per sexòlegs, entre altres professionals de l'àmbit. No obstant això, aquestes mateixes qüestions, amb l'amor com a causa, tal com argumenta Na Pai et al. (2013) romanen completament naturalitzades i, per conseqüència, acceptades en tota expressió cultural existent.

3.2. Amor romàntic

No és cap casualitat que, precisament, diverses investigacions de l'actualitat que pretenen explorar els elements de socialització connectats a la violència de gènere, es topin amb l'amor com a eix vertebrador (Caro i Monreal, 2017). Tampoc és coincidència que el gran percentatge dels feminicidis¹ siguin executats per les parelles o exparelles amoroses de les víctimes (Na Pai et al., 2013).

La cultura de socialització afectiva occidental està plenament lligada a la cultura de la monogàmia², la qual ha construït una forma de pensar sobre les relacions humanes, la seva convivència i segmentació. Aquest sistema dictamina la repressió, la fidelitat i la possessió com a pilars fonamentals, i l'experiència personal de l'amor es converteix en el centre de les nostres aspiracions, sentiments, frustracions i inclús dels nostres valors (Na Pai et al., 2013). Diferents autories han anomenat aquest ideal d'amor com a "amor romàntic", i és socialment entès d'alguna manera com a l'únic realment vàlid, coherent i legítim, és a dir, el veritable significat de l'enamorament, què s'ha de sentir, com, quan i amb qui (Flores, 2019).

En termes generals, l'amor romàntic és un model de conducta amorosa que reforça la idea que existeix un amor ideal que s'ha d'acatar a tot un ventall d'estereotips concrets. Aquests estereotips són una construcció social que donen lloc a una sèrie de creences naturalitzades sobre l'amor: els mites romàntics. A continuació s'exposa la conceptualització d'aquests, extrets de Flores (2019).

El mite de la mitja taronja, potser el més reconegut, es basa en la creença que escollim aparellar-nos amb l'individu amb qui d'alguna manera hem estat predestinats i és la millor elecció existent. Aquesta concepció gira al voltant de què amb aquesta persona tenim una química especial i única, fins i tot considerar que és l'altra meitat que ens falta per estar complets.

El mite de l'aparellament, es considera que la parella (heterosexual) és quelcom que es dona de forma natural, i la cultura de la monogàmia amorosa és atemporal i universal.

El mite de l'exclusivitat, creença que no és possible estar enamorat/da de dues (o més) persones alhora, i si això succeeix és perquè no estem enamorats/des de cap d'elles realment.

¹ Assassinat d'una dona a les mans d'un home per masclisme o misogínia.

² Definició extreta de "En defensa d'Afrodita. Contra la cultura de la monogàmia": Model de relació afectivosexual basat en un ideal d'exclusivitat sexual entre dues persones i per a tota la vida. Generalment va lligat a un projecte econòmic compartit entre aquestes dues persones per tal d'assumir conjuntament les seves necessitats bàsiques i la criança dels seus fills.

El mite de la fidelitat, està fortament connectat amb el mite anterior, és la idea que els desitjos romàntics i passionals han de satisfer-se exclusivament amb la mateixa parella. D'acord amb aquesta perspectiva, és quan l'amor es relaciona directament amb la possessió.

El mite de la gelosia, es considera aquesta com a natural i mostra d'amor. En moltes ocasions s'utilitza per defensar actituds repressives, violentes i egoistes, fins al punt de normalitzar-les.

El mite de l'equivalència, és la creença de què l'amor i l'enamorament van de bracet. D'aquesta manera, si deixem d'estar apassionadament enamorats/des és que ja no estimem a la nostra parella i ja no té sentit continuar amb la relació, el qual ens obliga a tallar el vincle.

El mite de l'omnipotència, es basa en la idea que l'amor pot amb tot. Així doncs, si l'amor és de veritat, aquest no es veurà afectat per les diferents adversitats existents, ni tan sols aquestes influiran en la parella, sent l'amor el gran reparador de qualsevol error, problemàtica o obstacle.

El mite del lliure albir, es considera que els nostres sentiments amorosos formen part de l'ésser i no estan influenciats per diferents elements biològics, socials i culturals als quals estem sotmesos/es, aliens a la nostra consciència i voluntat.

El mite de la convivència, és la creença que aquest amor ha de portar a la unió i consolidació d'una relació estable, essent la base d'una convivència, fins al punt d'oficialitzar-la a través del matrimoni com a representació institucional.

El mite de la passió eterna, és la idea que l'amor passional ha de perdurar per sempre dins la relació de la parella. Si aquesta mor, mor la relació.

Aquest concepte d'amor romàntic, amb totes les seves variables, és fortament transmès i recolzat a través de diferents discursos i produccions culturals totalment presents en la nostra més simple quotidianitat, com els contes, mitjans de comunicació, pel·lícules, cançons, entre d'altres, que consumim diàriament. D'aquesta manera, aquest missatge influeix tant en les nostres expectatives i creences, que continua essent un element fonamental en l'estructura i organització de les diferents institucions (Flores, 2019). Això provoca que es concebin les relacions monògames com a l'únic model funcional (Na Pai et al., 2013), sent l'hegemònic i regulador social, ja que ens força a encaixar en aquest vulguem o no.

Altrament, en el camp de la psicologia, ens trobem la Tipologia d'Amor, conceptualització extreta de l'article de Caro i Monreal (2017). Aquesta és una distinció d'estils d'amor pel psicòleg, escriptor i

activista John Allan Lee (1973), la qual ha estat plenament considerada en les diferents investigacions de la temàtica en qüestió.

Eros, amor passional o romàntic. Aquest defineix nu i cru l'amor romàntic. Es caracteritza per una vincle idealitzat, amb una passió irresistible, forta atracció física i activitat sexual. Promogut per una devoció emocional intensa i una absoluta possessió.

Ludus o amor lúdic. Es caracteritza per interaccions casuales, sense compromisos, construint relacions amb absència d'expectatives futures. Són vincles emocionalment distants, evitant la intensitat i la intimitat.

Storge o amor amistós. Es determina per la companyonia i l'afecte, cercant més el compromís a llarg termini amb qui poder donar-se suport mútuament, construït lentament i prudentment, que no pas una forta atracció física i apassionament a curt termini.

Pragma o amor pragmàtic. És una barreja de *Ludus* i *Storge*. Les persones amb aquesta tipologia d'amor es regeixen per la cerca racional de la parella ideal. Així doncs, se centren en la utilitat dels vincles, com per exemple l'estabilitat financera, deixant les emocions en un segon pla.

Mania o amor obsessiu o possessiu. És una combinació d'*Eros* i *Ludus*. Sota aquesta tipologia, es troben individus amb una forta dependència en les seves relacions, regits per la intimitat i la intensitat, amb una forta possessió, gelosia, control i comunicació.

Agape o amor altruista. Està compost per *Eros* i *Storge*. Es caracteritza per oferir l'afecte de manera incondicional, saber donar i rebre, per la cura i l'autosacrifici, és a dir, centrar-se en les necessitats i el benestar de l'altre.

4. PLA DE TREBALL

A continuació, es presenta una proposta de cronograma que permeti guiar la creació i construcció d'aquest treball, facilitant així els objectius proposats anteriorment. També aclarir, els quadrats vermells són les dates de les diferents entregues del TFG.

ACTIVITATS	MESOS DISTRIBUÏTS EN SETMANES																											
	NOVEMBRE				DESEMBRE				GENER				FEBRER				MARÇ				ABRIL				MAIG			
Desenvolupament del problema																												
Construcció dels objectius																												
Construcció del marc teòric i conceptual																												
Disseny del marc metodològic i tècniques d'investigació																												
Recerca i revisió documental																												
Anàlisi de les dades																												
Construcció de les conclusions																												
Delineació dels plantejaments educatius																												

Cronograma del pla de treball, elaboració pròpia.

5. METODOLOGIA

Per tal de respondre la pregunta d'investigació, la metodologia d'estudi empleada és d'enfocament de caràcter qualitatiu, atès que és un estudi centrat en els subjectes a partir de les seves experiències en el seu escenari social i cultural, amb l'objectiu d'estudiar l'interior del complex fenomen des d'una perspectiva integral, completa i holística (Taylor i Bogdan, 1984). Així doncs, es du a terme una revisió documental com a estratègia de recol·lecció. En aquesta metodologia d'investigació es busca identificar els estudis realitzats anteriorment en voltant del tema en qüestió, indagant en profunditat sobre les seves teories i discussions.

A partir d'aquesta revisió de les diferents autories, l'abast d'aquest TFG serà explicatiu, és a dir, em permetrà perseguir respostes a la pregunta d'investigació plantejada, delinear l'objecte d'anàlisi, trobant semblances o distincions entre els diferents estudis, fins i tot evidenciar buits, és a dir, futures línies d'investigació, rastrejant així àmbits no explorats; que em possibiliti aportar en la consolidació d'una base teòrica per construir així diferents línies de pensament i plantejaments educatius que puguin fer front a la violència de gènere.

Per tant, en relació amb els criteris de selecció, es farà una recerca a través de revisions en diferents buscadors digitals de parla hispana i biblioteques. Per una banda, els filtres que s'utilitzaran amb rigorositat són, d'aquesta manera, articles produïts a Espanya, dels últims deu anys com a màxim, en llengua castellana, a partir de les paraules clau: “violència de gènere” + “amor romàntic”, “violència” + “amor”.

Per l'altra banda, es farà revisió, també, del llibre que d'alguna manera ha sigut la clau que ha inspirat al plantejament del tema d'aquest TFG: “En defensa d'Afrodita. Contra la cultura de la monogàmia”, un assaig publicat l'any 2013.

Així doncs, amb aquesta delimitació esmentada, es planteja com a tècnica de recol·lecció una primera matriu que consta amb les quatre columnes següents: nom de l'article, *abstract*, cites rellevants i aportacions a la pregunta d'investigació. Aquesta es pot trobar com a [annex 1](#). Seguidament, a partir d'aquesta recol·lecció es construeix l'instrument d'anàlisi, una segona matriu (vegeu l'[annex 2](#)) a partir de les categories d'anàlisi per tal d'extreure els resultats de la investigació.

6. RESULTATS

A partir de l'instrument d'anàlisi empleat, han sorgit dues grans categories que es presenten com a blocs, aquestes són "rols de gènere" i "mites romàntics", conformades per diverses subcategories. A continuació es presenta l'anàlisi dels resultats esmentats.

6.1. Rols de gènere

6.1.1. Generització de l'amor

La concepció del que és l'amor, del que s'ha de donar i del que s'espera rebre en una relació amorosa, està plenament condicionada pels rols de gènere i la socialització diferencial entre sexes.

Les dones i els homes socialitzats/des en el context d'una cultura i societat patriarcal, comprenen l'amor de forma significativament diferent (Ferrer i Bosch, 2013). En un dels àmbits on és vigent la bretxa de gènere és en la diferenciació en la concepció de l'amor. Així doncs, homes i dones encarnen rols molt diferents dins les relacions (Resurrección i Córdoba, 2020). Mentre que per les dones l'amor és l'eix vertebrador de les seves vides, és a dir, el seu projecte vital i pla de futur; pels homes es relaciona amb la seducció i l'accés a les dones, ocupant un segon pla i prioritzant les seves necessitats.

6.1.2. Relacions de poder

Les desigualtats de gènere persisteixen, es disparen les diferències i desequilibris quan parlem d'amor i relacions de parella.

El fet que la dimensió relacional es vinculi directament amb l'acceptació dels mites romàntics, posa sobre la taula que els mandats de gènere estan molt presents en les relacions romàntiques (Rivas i Bonilla, 2021), en les quals es marca rigorosament els rols diferenciats que han d'encarnar les dones i els homes.

El paper de les dones pel que fa a les relacions sexo-afectives és de subordinació i cura, mentre que el dels homes és de dominació i independència (Ferrer i Bosch, 2013). Per tant, els nois busquen una noia que el seu estil d'amor dominant sigui l'*Àgape* quan cerquen una relació més estable, des de la perspectiva *Pragma* (Caro i Monreal, 2017).

També s'observa diferències entre els nois i les noies pel que fa a l'establiment de límits. A causa de la socialització diferencial entre sexes, les dones es mostren més submises quan la seva llibertat és coartada, mentre que els homes es mostren menys tolerants. Fins i tot les dones entrevistades en l'estudi de Cubells i Casamiglia (2015) expressen la seva dependència al vincle utilitzant metàfores

com l'*enganxament* i *droga dura*. Així doncs, l'enganxament es relaciona directament amb l'addicció, és a dir, la dependència de l'un amb l'altre, sent un factor que dificulta l'acte de deixar una relació de maltractament.

Finalment, és important destacar que a l'estudi de Rivas i Bonilla (2021) la mitjana de la idealització de l'amor és més elevada en dones. En contraposició, trobem que els homes presenten una major tolerància respecte a la vinculació de l'amor i el maltractament.

6.1.3. Sacrifici del Jo

El Sacrifici del Jo és la renúncia, entrega, cura i servei incondicional per satisfer a l'altre, autoresponsabilitzant-se del seu benestar, avantposant-lo a la satisfacció de les necessitats pròpies.

Existeix una perillosa relació entre l'estil d'amor adoptat per les noies (*Eros + Àgape*), totalment normalitzat socialment, el qual les condueix a desviure's per l'amor, posant aquest per davant d'elles mateixes. Així doncs, és en les noies on es presenta la passió lligada a l'altruisme i sacrifici (Caro i Monreal, 2017), el seu paper és molt clar: cuidadora i responsable del benestar dels altres (Ferrer i Bosch, 2013). És a dir, les noies tendeixen a una valoració de l'autorenúncia, satisfer a l'altre, sentiment de protecció i cura per sobre de la satisfacció de les seves pròpies necessitats. El desig de conservar els vincles amorosos va per sobre de qualsevol cosa, adoptant una font d'afecte inesgotable, comprensió, atenció, responsabilitat, tendresa, etc. (Na Pai et al., 2013).

En aquest sentit, a l'estudi de Piñeiro, Yela i Piñuela (2022), segons els resultats extrets de la seva mostra d'homes agressors, aquests esperen una entrega i suport incondicional per part de la seva parella, connectat directament amb el mite de l'exigència d'estar atès constantment per la seva parella.

6.1.4. Carències emocionals i comunicatives

Aquesta subcategoria fa referència a la carència d'habilitats per expressar i gestionar les emocions i sentiments, el qual porta a no comunicar-los.

Als homes tradicionalment se'ls ha educat a reprimir l'àrea afectiva i es potencia les seves llibertats, talents, ambicions i independència (Ferrer i Bosch, 2013). Així doncs, els nois manifesten una menor renúncia, sacrifici i entrega i, per tant, major contenció emocional (Caro i Monreal, 2017).

La socialització masculina dictamina que pràcticament amaguin les seves emocions, especialment aquelles que són considerades indicadors de debilitat: por, tristesa o l'amor, entre d'altres (Ferrer i Bosch, 2013). Experimenten les conseqüències de no haver treballat els seus sentiments i pateixen una

“amputació emocional” (Na Pai et al., 2013). Arrossegueu les carències comunicatives i sovint els porta a la frustració i la ira.

També destaca la forta expectativa, que preval entre els homes, de què la seva parella ha de saber què li succeeix quan aquest està enfadat (Piñeiro, Yela i Piñuela, 2022). La idea d’anticipar la comprensió del perquè del comportament de la parella, saber què li passa a la parella sense establir comunicació (Picado, 2019).

6.2. Mites romàntics

6.2.1. Transmissions socials sobre l’amor

Hem après a com hem d’estimar i com volem que ens estimin, tot construint unes expectatives sobre les relacions amoroses impossibles.

Els nostres sentiments es troben en gran manera condicionats per la cultura en la qual hem crescut i, d’aquesta manera, poden ser manipulats pel sistema d’educació que s’imparteix, així com el *mass media* (Na Pai et al., 2013). Així doncs, les normes socials s’interioritzen de tal forma que s’acaben normalitzant i acceptant sense gaires qüestionaments (Cubells i Casamiglia, 2015).

Els agents socialitzadors prenen un paper molt important, són aquests els que transmeten i mantenen els estereotips de gènere, tal com s’argumenta a l’estudi de Rivas i Bonilla (2021), el qual afavoreix unes pràctiques abusives i coercitives en els vincles afectius, sota els mandats establerts sobre què és l’amor.

La socialització afectivosexual que se segueix difonent, l’amor romàntic, persegueix un model de conducta amorosa amb unes expectatives molt elevades i impossibles d’assolir (Resurrección i Córdoba, 2020), les quals estan potencialment vinculades a la impotència, decepció, frustració, etc. Davant d’aquesta qüestió ens trobem amb la poca tolerància dels homes agressors envers aquests sentiments; tanmateix, la dificultat que presenten de reconèixer altres emocions que no siguin la ira, situació que els porta a executar violència (Piñeiro, Yela i Piñuela, 2022).

Segons els resultats de l’estudi de Piñeiro, Yela i Piñuela (2022) determinen que la prevalença dels mites de l’amor romàntic és significativament superior en els homes agressors (condemnats per violència de gènere), que no pas en els homes no agressors. Els homes agressors presenten una gran inseguretat i temor a quedar-se sols, així doncs els mites romàntics faciliten un model de parella que genera certa seguretat i s’allunya de la incertesa.

6.2.2. Omnipotència de l'amor

És la idea que l'amor pot amb tot. Així doncs, si l'amor és de veritat es converteix en el gran reparador de qualsevol error, problemàtica o obstacle. Arribant a perdonar i justificar tot en nom de l'amor, considerant que aquest és quelcom que s'allunya de la raó.

Segons els resultats de l'estudi de Cubells i Casamiglia (2015), l'amor és entès com quelcom extern, fent ús de la metàfora de l'enamorament sobtat (en castellà *flechazo*), independent de la persona, que de manera inevitable irromp la vida, la quotidianitat de l'individu de forma irracional. Aquesta concepció ajuda a relacionar-ho fàcilment amb emocions i pràctiques violentes, les quals es camuflen en justificacions per amor: crisis de gelosia, control, aïllament social, discussions que cada cop van pujant de to, etc. (Bajo, 2020). A més del gran desprestigi social davant la infidelitat porta fàcilment a la justificació tan perillosa d'una conducta de control obsessiva (Picado et al., 2019).

En aquest sentit, els homes agressors poden derivar fàcilment a un aferrament més dogmàtic del mite, és a dir, concebre que si el mite és entès com el veritable amor, reproduir-lo en una mesura superior, pot suposar estimar en una escala major (Piñeiro, Yela i Piñuela, 2022).

Tot i que aquest mite està bastant popularitzat, sent el 73,2% dels joves participants els que opinen que l'amor pot amb tot en la investigació de Marroquí i Cervera (2014), són les noies en les quals es presenta una forta creença a l'omnipotència de l'amor. Per tant, la normalització d'aquest mite pot conduir a aguantar fins al límit, com s'esmenta a l'estudi de Caro i Monreal (2017), amb l'esperança que l'altra persona canviï per amor. L'acceptació dels mites relacionats amb la desigualtat de poder, manipulació i control dins la parella possibilita no identificar les violències i arribar a justificar-les per part de les dones víctimes (Rivas i Bonilla, 2021), perdonant conductes abusives i violentes per amor.

6.2.3. Gelosia com a mostra d'amor

Dins la cultura de la monogàmia, es naturalitza la gelosia i la possessivitat, qüestions que fins i tot es conceben com a mostres d'amor (Na Pai et al., 2013).

Segons els resultats de l'estudi de Picado et al. (2019), es destaca l'afirmació de què la gelosia és una mostra d'amor i que l'atracció ha de ser única amb la parella, és a dir, el fet de sentir atracció cap a una altra persona és igual al fet que no hi ha un veritable amor. En aquesta línia, en l'estudi de Marroquí i Cervera (2014), la gran majoria rebutgen el mite esmentat, però són els nois els que donen un percentatge major en l'acceptació d'aquest.

Per tant, la gelosia és un sentiment que s'utilitza per justificar comportaments violents (Cubells i Casamiglia, 2015).

7. DISCUSSIÓ DELS RESULTATS

Ens posem les mans al cap quan les estadístiques revelen que els casos de violència de gènere entre joves va en alça (Marroquí i Cervera, 2014), quan precisament les noves generacions han crescut i s'han criat en una societat aparentment democràtica, amb igualtat de drets, entre d'altres, però encara perpetua aquest desequilibri de poder i violència. Per tant, fa pensar que en les estratègies per fer front a la violència de gènere s'obliden de tenir en compte altres qüestions com és l'amor romàntic i, conseqüentment, la cultura de la monogàmia. Aquests prediquen valors, actituds i ideals que es transmeten entre generacions.

Actualment, els prejudicis dels rols de gènere dins l'àmbit familiar poden semblar que estan pràcticament superats, atès que s'ha avançat molt en la conscienciació i construcció de "noves masculinitats", l'empoderament de la dona i la seva autonomia, per posar alguns exemples. Però aquests rols continuen sent predominants en la nostra societat (Marroquí i Cervera, 2014), sent subtils i imperceptibles a causa de la seva interiorització i naturalització durant segles.

Tenint en compte la *Teoria de la socialització diferencial*, a partir de la influència cultural i social, les persones adquirim identitats diferenciades pel gènere assignat al moment de néixer (estils cognitius, actitudinals i conductuals, codis morals, etc.). Als homes tradicionalment se'ls ha ensenyat a produir i progressar en l'àmbit públic, el qual té com a conseqüència que la seva font de gratificació i autoestima provinguin del món exterior. En aquest sentit, se'ls reprimeix l'àrea afectiva i es potencia les seves llibertats, talents, ambicions i independència. A les dones, en canvi, se'ls ha socialitzat per l'àmbit privat, provocant que la seva gratificació i autoestima provinguin d'aquest. Per tant, se'ls ha fomentat l'àrea afectiva, reprimint les seves llibertats, talents, ambicions i independència (Ferrer i Bosch, 2013).

Els diferents estudis analitzats mostren uns discursos on es fa evident la bretxa de gènere pel que fa a l'experiència de l'amor. El fet que la dimensió relacional es vinculi directament amb l'acceptació dels mites romàntics, posa sobre la taula que els mandats de gènere estan molt presents en les relacions romàntiques (Rivas i Bonilla, 2021), en les quals es marca rigorosament els rols diferenciats que han d'encarnar les dones i els homes dins les relacions amoroses.

Així doncs, per una banda, l'amor per les dones és l'eix vertebrador i una part que prioritzen en el seu projecte vital (Ferrer i Bosch, 2013), presentant la passió lligada a l'altruisme i sacrifici. És a dir, el seu paper és de subordinació i cura, responsable del benestar dels altres. Tendeixen a una valoració de l'autorenúncia, l'entrega incondicional i satisfer a l'altre per sobre de la satisfacció de les seves pròpies necessitats (Caro i Monreal, 2017). Amb el desig de conservar els vincles amorosos per sobre de tot (Resurrección i Córdoba, 2020).

En aquesta línia, socialment es premia aquesta qüestió i es mesura la seva vàlua a través de la seva capacitat d'entrega i servei, sense esperar res a canvi (Ferrer i Bosch, 2013). Aquest fenomen diversos professionals l'anomenen la *ideologia de l'altruisme femení*, el qual a la llarga acaba derivant en no conèixer les necessitats pròpies i desitjos, fins al punt de creure que les necessitats i desitjos de l'altre són les d'una mateixa. En conseqüència, la dona va perdent el seu espai personal (Resurrección i Córdoba, 2020), fins a acabar endinsant-se completament en la vida de la seva parella.

Per l'altra banda, els homes prioritzen el reconeixement social i la relació de parella sol ocupar un segon pla a la seva vida (Ferrer i Bosch, 2013). El seu paper en les relacions amoroses sol ser de dominació i independència, destacant l'interès per les relacions transitòries i la prioritjació de les seves necessitats futures. De manera que, els homes manifesten una menor renúncia, sacrifici i entrega i, per tant, major contenció emocional (Caro i Monreal, 2017). La socialització masculina dictamina que pràcticament amaguin les seves emocions, especialment aquelles que són considerades indicadors de debilitat: por, tristesa o l'amor, entre d'altres (Ferrer i Bosch, 2013).

Així doncs, l'amor no es pot expressar completament, en contraposició s'exhibirà com quelcom que dominen i controlen. Per tant, els homes experimenten les conseqüències de no haver treballat els seus sentiments i pateixen una "amputació emocional". Arrossegueu les carències comunicatives i sovint els porta a la frustració i la ira (Na Pai et al., 2013). En aquesta línia, segons l'estudi de Piñeiro, Yela i Piñuela (2020), entre les característiques que destaquen en els homes agressors són no suportar el conflicte, la dificultat de comunicació i aïllament emocional. Així com la idea d'una forta anticipació de pensament en el maltractador, és a dir, que la dona hauria de saber el que li succeeix a la seva parella quan aquest s'enfada sense prèvia comunicació. Dificultant així l'expressió de les emocions de manera sincera, assertiva, oberta i afectuosa entre la parella, aïllant-se emocionalment.

També es destaca a l'estudi esmentat la forta necessitat de l'home agressor de rebre afecte i amor davant el qual reaccionen amb ràbia si no se satisfà. Així doncs, tornem al mateix que s'ha argumentat anteriorment: l'expectativa de què la seva parella ha de conèixer el seu estat emocional per art de màgia. Per tant, així és com els maltractadors fan front els problemes de parella: sense comunicació i esperant afecte i comprensió per part de l'altra persona de quelcom que no s'ha parlat. Amb l'expectativa total del que socialment s'espera de les dones: un rol de cura, font d'afecte inesgotable, comprensió, atenció, responsabilitat, tendresa, etc. (Na Pai et al., 2013). Si això no succeeix, pot derivar a frustració, ira i esclatar en forma de violència.

Aquesta qüestió cal destacar que es presenta en una mostra generalitzada d'homes, no només agressors, ja que pel que fa a l'expectativa d'anticipar la comprensió del perquè del comportament de la parella, saber què li passa a la parella, sense establir comunicació, és una idea que preval en un grau

més alt en ells que en les dones (Picado et al., 2019). Per consegüent, quan les dones entreguen la seva energia emocional sense rebre-la de forma recíproca, la persona que rep l'estima pren més poder, creixent així la mútua dependència, però des de posicions totalment diferents, és a dir: qui dona és el subordinat, qui rep és el dominant. Quan creix l'autoestima del dominant, disminueix la del subordinat, així també amb la confiança, entre d'altres (Na Pai et al., 2013). Teixint, d'aquesta manera, una relació desigual i de dependència.

Aquest ordre establert trontolla quan les dones s'allunyen de la tradicionalitat, això pot donar lloc a l'esclet de la violència. Aquesta violència es presenta com a càstig, o com anomalia Rita Segato (2003), un acte disciplinari contra tota dona que escapa del motlle assignat, perpetuant així la submissió i la subordinació. És a dir, quan l'home percep que la seva parella defuig del seu control, és a través de la por que intenta subordinar-la i pugui evitar que desenvolupi la seva autonomia personal i llibertat d'elecció (Ferrer i Bosch, 2013). Perquè com de manera molt encertada argumenta Laura Llevadot (2022), ser dona és identificar-se i reproduir el paper que els homes han preparat per a elles, encarnant el rol que van dissenyar especialment per enaltir el seu propi. Si això es desconstrueix, el seu poder deixa de tenir vida.

Existeix una correlació històrica i cultural entre la masculinitat i la violència, domini i agressivitat, com a prova de virilitat. En canvi, les dones assumeixen comportaments passius i submisos. Això facilita que aquestes siguin més vulnerables al patiment d'actituds violentes i l'assumpció del rol de víctimes (Ferrer i Bosch, 2013). El psiquiatre Luis Rojas Marcos argumenta que existeixen tres racionalitzacions culturals per justificar la violència masculina: culte al "mascle", la glorificació de la competitivitat i el principi diferenciador els "altres" (com se cita a Ferrer i Bosch, 2013). Malgrat que no hi ha cap evidència científica que els homes són violents "per naturalesa", la cultura patriarcal aprofita i fomenta el potencial biològic agressiu masculí per tal de justificar els homes agressius i violents. Així doncs, construeix una civilització on aquests aprenen a donar curs a actituds i comportaments agressius o a reprimir-los, segons el que s'espera de ser home o dona.

De la mateixa manera que hem après què s'espera de nosaltres socialment parlant, els nostres rols i formes d'expressió, també hem après a com hem d'estimar i volem que ens estimin. En el nostre context occidental, capitalista i heteropatriarcal es conserva l'amor romàntic com a forma normativa i legítima de relacionar-nos. Així doncs, el procés de socialització, l'acceptació social de l'amor romàntic i com aquest envaeix absolutament totes les formes d'expressió cultural existents, concebut com al veritable significat de l'amor, provoca que aquestes normes s'assumeixin com a pròpies, unes normes que generen expectatives sobre l'amor de manera autoritària i es fan lloc dins de la persona, com s'expressa a l'article de Cubells i Casamiglia (2015), a través de les formes de sentir. Per tant, les normes socials s'interioritzen de tal forma que s'acaben normalitzant i acceptant sense gaires

qüestionaments.

L'ideal d'amor romàntic, totalment enllaçat a cultura de la monogàmia, promou una sèrie de sentiments que, tal com s'esmenta al llibre de Na Pai et al. (2013), s'entremescen i es retroalimenten, els quals són: la gelosia, la por, la baixa autoestima i la frustració o traïció. La primera, la gelosia, és important destacar-la perquè és un sentiment que s'utilitza per justificar comportaments violents, així com intentar lligar a la parella, el control, la possessivitat, etc. (Cubells i Casamiglia, 2015). Aquesta està tan acceptada i naturalitzada socialment que fins i tot es concep com a mostra d'amor, fins al punt que ens agrada que la nostra parella es posi gelosa; però, si no ho fa, en segons quines situacions creiem que no els importem gaire o que no estan enamorats/des de nosaltres.

No obstant això, aquests no són sentiments insuperables i som éssers totalment capaços de treballar aquests i reduir-los a la mínima expressió. Això facilita construir un nou imaginari col·lectiu, on l'amor no vagi de bracet amb l'exclusivitat i la repressió sexual (entre d'altres). És possible i molt més saludable, atès que definitivament ens sentim molt millor quan se supera aquesta possessivitat i compartim, en comptes de sentir por perquè ens puguin prendre allò que "és nostre". Si no resollem aquests sentiments, és molt probable que al créixer augmentin fins al punt que s'armini una relació sobre la base de l'odi, el qual és, citant un fragment de Na Pai et al. (2013): *"altament propens a esdevenir violència i que pot esclatar en forma de maltractaments psicològics o físics, tant vers la parella com autoinfligida"*.

Segons els resultats de l'estudi de Cubells i Casamiglia (2015), l'amor és entès com quelcom extern, fent ús de la metàfora de l'enamorament sobtat (en castellà *flechazo*), independent de la persona, que de manera inevitable irromp la vida, la quotidianitat de l'individu de forma irracional. Quelcom màgic i fora del control d'un/a mateix/a de manera conscient, això provoca que es justifiqui que l'amor es relacioni amb emocions irracionals, intenses i fora de control. Això facilita arribar a exercir i legitimar pràctiques violentes com el xantatge emocional, control, privació de llibertats, etc. De manera que, per posar un exemple, pel que fa a la fidelitat pactada, és a dir, que el gran desprestigi social davant la infidelitat porta fàcilment a la justificació tan perillosa d'una conducta de control obsessiva (Picado, 2019).

Així doncs, ens trobem amb dues qüestions a destacar. Per una banda, a causa de l'amor romàntic, es delimiten les expectatives vitals, provocant el desempoderament i augmenten els prejudicis, pors i frustracions, etc., el qual pot portar a la violència masculina quan es considera a la parella com a una propietat i, a més, no compleix amb les expectatives generades (Ferrer i Bosch, 2013). Per l'altra banda, és un model amorós que provoca una manera de pensar i concebre les relacions que fàcilment porta a naturalitzar conductes de risc, comportaments, actituds i situacions concretes, les quals fora de

la parella no s'acceptarien de cap de les maneres (Caro i Monreal, 2017).

En aquesta línia, en les dones es presenta una forta creença de l'omnipotència de l'amor. Per tant, la normalització d'aquest mite pot conduir a “*aguantar hasta el límite*”, com s'esmenta a l'article de Caro i Monreal (2017), amb l'esperança que l'altra persona canviï per amor. Tanmateix, els homes agressors poden derivar fàcilment a un aferrament més dogmàtic del mite, és a dir, concebre que si el mite és entès com el veritable amor, reproduir-lo en una mesura superior, pot suposar estimar en una escala major i, per tant, exercir conductes violentes i agressives que es justifiquin amb el fi d'engrandir l'amor (Piñeiro, Yela i Piñuela, 2022).

Doncs, la idea que de l'amor a l'odi només hi ha un pas, pot provocar que la víctima s'enganxi al vincle, és a dir, no entendre el trànsit de l'odi (violència, agressivitat) a l'amor (penediment de l'agressor, afecte sobtat). Aquest cicle viciós provoca que la víctima esperi un canvi i faciliti la permanència del vincle, promovent un gran sentiment de culpa i vergonya (Piñeiro, Yela i Piñuela, 2022). Dins aquest cercle de violència, és la mateixa víctima qui acaba per no voler marxar, com afirma Llevadot (2022), és el mateix desig de les dones cap als seus agressors el que les manté en la situació d'opressió. No és pas un desig biològic, sinó construït i après per totes a través de l'educació sentimental.

Per tant, acceptar l'amor romàntic i els seus mites, dificulta que les dones que viuen en una situació de violència de gènere reaccionin per tal de sortir de la situació en la qual estan sotmeses, ja que l'amor romàntic va acompanyat de diferents creences com les que s'han esmentat anteriorment: l'amor pot amb tot, és possible vèncer qualsevol dificultat i de canviar a la seva parella, etc. (Ferrer i Bosch, 2013). Aquesta última concepció es presenta perillosament de manera molt generalitzada entre les dones: la creença que poden fer canviar a la seva parella. Això s'explica d'acord amb la *socialització diferencial*, sent les dones, tal com s'argumenta a l'article de Picado et al. (2019), les que interioritzen amb més facilitat i tolerància la superació de les adversitats. Aquest ideal facilita que dins la relació, les dones siguin capaces d'aguantar i restar-li importància a comportaments agressius i violents perquè consideren que “hi ha amor” (Bajo, 2020), retardant la decisió de trencar el vincle i demanar ajuda, o inclús voler preservar la relació violenta i fins i tot de pensar que l'amor i la violència són compatibles. Fins al punt de creure's que la responsabilitat del maltractament recau en elles perquè no s'ajusten als requisits en qüestió (Ferrer i Bosch, 2013).

Els resultats de l'estudi de Piñeiro, Yela i Piñuela (2022) determinen que la prevalença dels mites de l'amor romàntic és significativament superior en els homes agressors (condemnats per violència de gènere), que no pas en els homes no agressors. Els homes agressors presenten una gran inseguretat i temor a quedar-se sols, així doncs els mites romàntics faciliten un model de parella que genera certa

seguretat i s'allunya de la incertesa.

Al capdavant, l'ideal d'amor romàntic no presenta una violència explícita cap a la dona, sinó que transmet una imposició d'aquestes a l'encarnació dels rols feminitzats com la subordinació, entrega absoluta, dependència, etc., els quals les condueixen a ser més vulnerables a la violència (Resurrección i Córdoba, 2020). No obstant això, de totes les conseqüències que ens podem trobar envers el model d'amor establert, socialment només es rebutja quan arriba al punt més tràgic i fatídic: la violència de gènere. Així doncs, en cap moment es posa en dubte el masclisme com l'arrel de la problemàtica, però mai es menciona la cultura de la monogàmia i l'amor romàntic (Na Pai et al., 2013). En contraposició es fa referència a la gelosia, possessivitat, baixa autoestima, dependència emocional, entre d'altres, dels agressors, com si no fossin precisament les qüestions que propicia aquest ideal d'amor.

Tenint en compte tot això, l'arrel del problema no recau especialment en els agressors, sinó en el mateix sistema i el model hegemònic relacional que facilita que la violència i el maltractament es reproduïxin.

8. CONCLUSIONS

Com a futura professional de l'educació social, són molts els qüestionaments que em sacsegen per dintre. Ens trobem enmig d'una dicotomia irracional, és a dir, en una societat aparentment avançada, on les diferents onades del feminisme han anat fent passes gegants, però alhora on la violència de gènere persisteix i va a l'alça. Què és el que se'ns escapa? Què és el que sosté aquesta violència? És imperatiu desnaturalitzar violències imperceptibles: aquelles que nosaltres mateixos i mateixes provoquem, com a comunitat. Les problemàtiques i fenòmens socials no canvien per defecte, per moltes lleis ben estructurades que es puguin plantejar. Considero que no es fa un treball real de prevenció vers la violència de gènere, sinó que aquest és d'acció directa quan aquesta ja succeeix. No estem arribant a l'estructura base que la manté viva.

El sistema crea opressors i oprimits, individus i subordinats, agressors i víctimes. És necessari que hi hagi un damunt i un avall perquè el sistema se sostingui i continuï funcionant, i pel que fa a l'amor la situació no és diferent. És per això que ja és hora de prendre consciència i fer trontollar el sistema de dalt a baix.

Quan es produeixen situacions de violència dins la parella, socialment tendim a metrallar la nostra fúria, indignació i ràbia sobre els maltractadors en qüestió, però per molt que intentem desterrar-los, si no eduquem en alternatives i es fa un treball d'oposició contra la cultura sexo-afectiva instaurada al nostre context, es continuaran construint relacions desiguals i de maltractament. Com bé s'argumenta al llibre *En Defensa d'Afrodita* (Na Pai et al., 2013): *“Un maltractador desterrat, no és cap solució al maltractament, significa un maltractador desconegut per a un nou entorn social”*.

En el nostre context occidental, es premia les relacions heterosexuales, monògames i romàntiques. L'amor romàntic i els seus mites dictaminen i legitimen una sola forma d'estimar, què és el que hem de sentir, com hem d'actuar, què és el que hem de pensar i com hem de voler que ens estimin de tornada. Aquest ideal d'amor és perillós perquè aquestes normes assimilades i acceptades per tots i totes afavoreixen les condicions òptimes perquè es produeixin situacions de violència de gènere sense que ningú es qüestioni res més, simplement succeeixen i ja està. L'amor romàntic provoca la invisibilitat de la violència estructural i social, naturalitzant violències com el control, l'aïllament, la gelosia, etc., que aparentment són inofensives i les víctimes li resten importància perquè no veuen res fora de la normalitat. Les víctimes no s'adonen que estan dintre d'una relació de maltractament, fins i tot quan comença la violència física, perquè ja està justificada.

En atenció a això, és fonamental concebre que la base per poder derrotar la violència és identificar i destapar les seves arrels. Mentre no es faci aquest treball, cap esforç institucional d'ajuda a les dones

víctimes de maltractament disminuirà de manera apreciable l'índex de violència de gènere. De manera que, per tal de dur a terme una prevenció eficaç vers aquest fenomen, és imprescindible dur a terme una resocialització del concepte d'amor.

Malauradament, s'acostuma a reproduir l'après sense qüestionar-ho, atès que ens mostren una vida que està feta per passar-la en parella, per passar-la en parella monògama i no hi ha lloc per més alternatives. En contraposició, les alternatives existents es conceben com quelcom que no funciona a la llarga, no tenen sentit, no s'adeqüen al que dictamina la vida i la naturalesa. Però lluny d'aquest pensament, aquests conceptes són construccions socials i predicats per tots i totes nosaltres, no és ni biològic, ni natural, és plenament social.

Per tant, els nostres sentiments es troben en gran manera condicionats per la cultura en la qual hem crescut, així doncs poden ser manipulats pel sistema d'educació que s'imparteix, així com el *mass media*, per exemple. Aquest últim no és quelcom innocent i neutre, els continguts que transmeten i de la manera que els tracten són piadosos, atès que condicionen el nostre imaginari social i col·lectiu de les coses. És quelcom decisiu i influent en la construcció de la nostra opinió pública. És per això que considero que, de la forma més idíl·lica, no només s'ha de fer un treball en l'àmbit educatiu, també hem d'anar de bracet de les polítiques socials, del *mass media*, etc. Perquè és contraproductiu dur a terme diferents intervencions destapant els mites de l'amor romàntic, però que el cinema -per posar un exemple, ja que està present en qualsevol expressió cultural-, estigui farcit de contingut que intentem desnaturalitzar. Considero que és una involució, la transmissió d'aquesta cultura és perillosa i provoca la inconsciència als individus que la consumeixen diàriament.

Tornant al camp de l'educació social, és necessari construir programes d'intervenció amb infants i joves sobre l'amor, les relacions de parella i la cultura sexoafectiva, per tal de revertir la situació actual de violència, amb la finalitat de canviar els models de vincles amorosos en les futures generacions. La idea principal és que sigui a través d'un dels agents de socialització més potents com ho és l'escola, atès que aquesta reproducció i difusió dels rols de gènere significa un gran impacte en la construcció de la identitat i pensament reflexiu dels infants i joves. No obstant això, és molt interessant, i necessari, que es construeixi també en diversos contextos diferents, tot creant una xarxa educativa comunitària de qualitat.

A continuació, es delineen una sèrie de plantejaments educatius que considero plenament imprescindibles en qualsevol programa d'intervenció de l'àmbit de l'educació sexoafectiva per fer front al fenomen social en qüestió.

Conscienciar sobre els mites de l'amor romàntic i els seus perills. L'acceptació dels mites relacionats amb la desigualtat de poder, manipulació i control dins la parella impossibilita la identificació de violències i arribar a justificar-les, amb el risc final que s'exerceixi violència de gènere encoberta sota la ideologia de l'amor romàntic. És imprescindible prendre consciència sobre els mites romàntics i els perills que comporta naturalitzar-los. D'aquesta manera els individus podran ser capaços de localitzar els primers símptomes de violència i poder actuar en conseqüència.

Donar i treballar alternatives a l'amor romàntic i la monogàmia. Mostrar alternatives d'amor amb una visió menys idealitzada i més realista, com s'expressa a l'article de Resurrección i Córdoba (2020). Un concepte d'amor que no estigui basat en la propietat privada, una alternativa d'amor més positiva i, per conseqüència, més saludable, conscient i segura. Reconstruir un concepte de l'amor que empoderi, que posi les bases per poder crear relacions igualitàries, sanes i respectuoses a través de l'autonomia i llibertat dels subjectes, sense subordinació, control, dominació, patiment, dependència, etc., on la parella pugui gestionar de forma individual i en comú els seus vincles, espais, activitats, temps, etc.

Construcció de relacions basades en la cura. Treballar la construcció de la cura d'un/a mateix/a i la cura dels altres, posant la responsabilitat afectiva en el centre. Així doncs, comprendre que és possible promoure una balança equitativa entre el benestar propi i el benestar de l'altre, sense dipositar unes fortes expectatives sobre el benestar d'un mateix en mans de la responsabilitat de la parella i, alhora, prendre una postura activa (coherent i saludable) en la cura de l'altre.

Fer un treball emocional basat en l'autoestima, l'empoderament i l'autonomia. L'educació emocional és quelcom fonamental a treballar en qualsevol àrea de la nostra vida, i pel que fa a les relacions i els vincles afectius és totalment imprescindible. De manera que, per tal de reduir i, conseqüentment, erradicar les relacions de poder, desiguals i violentes, s'ha de construir una educació emocional en independència, autoestima, empoderament, etc. Desconstruint els rols de gènere i fent trontollar la socialització diferencial.

Comprendre que no existeix el determinisme emocional. Les nostres emocions i els nostres sentiments estan totalment lligats a la nostra cultura, és a dir, els aprenem i els reproduïm. És per això que quelcom que s'ha après és possible desaprendre-ho o reduir-lo en la seva mínima expressió i construint-ne de nous en el seu lloc. Per exemple, en el cas de la gelosia, si es treballa en la col·lectivitat, en compartir, reduint la possessivitat i tot el que aquesta comporta, és molt més saludable, segur i positiu que no pas que l'amor vagi de bracet amb l'exclusivitat, la repressió i el control.

Treballar la violència que suposa trencar una relació i construir-ne d'altres basades en la flexibilitat. Per una banda, la construcció social actual del concepte d'amor afavoreix les condicions per continuar mantenint una relació afectiva, tot i que aquesta ja no sigui satisfactòria. Aquesta irracionalitat amb què és definit l'amor, com s'argumenta a l'article de Cubells i Casamiglia (2015), pot portar a contradiccions, és a dir, ser conscients que la relació existent no és sana, és violenta, ens fa mal i al mateix temps no poder deixar-la anar. Per l'altra banda, el concepte d'amor és tan rígid que si alguna cosa fa trontollar el motlle de la relació sexoafectiva, es considera que no hi ha més remei que trencar el vincle.

Així doncs, hi ha dues qüestions a construir en aquesta línia educativa. Pel que fa a la primera, és important treballar el *desapego*, atès que no es treballa suficient desvincular-se emocionalment de les persones i acostuma a trencar-se les relacions de forma molt desagradable, immadura, violenta i agressiva emocionalment parlant. La segona, comprendre que l'ideal d'amor romàntic provoca que en les relacions amoroses situem a la nostra parella en el centre de la nostra existència i quan aquesta marxa ens deixa sense vida. Això provoca que cada vegada costi més renunciar a l'altre perquè suposa renunciar a la nostra pròpia vida i tallar el vincle es viu com un esquinçament absolut. Així doncs, a partir de treballar en alternatives a l'amor romàntic i la monogàmia, com s'expressa al llibre *En Defensa d'Afrodita* (Na Pai et al., 2013), si les relacions fossin més flexibles, en lloc de trencar-les podrien evolucionar, elaborant altres formes de deixar un espai en les nostres vides a les persones amb qui ens vinculem sense que suposi situar-los en aquesta centralitat de la qual parlem.

Trencar el silenci adoptant un paper actiu en les relacions alienes. S'acostuma a concebre que les relacions afectivosexuals pertanyen a la vida privada dels individus. S'ha pogut observar al llarg d'aquesta investigació com la socialització diferencial, els rols de gènere, etc., tenen un paper clau i actiu dins les relacions amoroses. Així doncs, seria un error només treballar les qüestions relacionals dins la parella, tractar-los com a problemes personals de manera individual i no de manera col·lectiva com a comunitat. Al llarg de la relació afectiva, a poc a poc els integrants van aïllant-se d'altres espais i vincles. Com a conseqüència, la parella acostuma a conviure en l'entorn domèstic i l'absència de terceres persones que puguin qüestionar i assenyalar la violència facilita que, en aquest espai aïllat, s'afavoreixi el creixement i perpetuació en el temps de la mateixa (Na Pai et al., 2013). Com a societat hem de deixar de banda les individualitats i començar a actuar en comunitat, apartant la concepció tan popularitzada de "el que passa dins la parella és cosa seva". Per tant, és imprescindible plantejar un treball i xarxa de suport, conscienciació i diàleg sobre adoptar un paper actiu en les relacions alienes podent interferir si s'escau, perquè les futures generacions puguin construir una comunitat que no obviï o ignori la violència, ja que aquesta només es produeix si hi ha silencis còmplices.

Al llarg d'aquesta recerca, han anat sorgint altres preguntes, així com buits d'informació, que potser serveixen per inspirar les futures línies d'investigació. Per començar, vull posar sobre la taula la qüestió que s'ha engendrat una forta dedicació en el camp de la psicologia, existeixen una gran quantitat d'estudis que mostren la relació entre l'amor i l'*apego* obsessiu el qual dóna origen a les relacions de maltractament, etc. Però manquen aquells estudis que treballin des del camp de l'educació sexoafectiva existent, que parlin de la cultura amorosa instaurada al nostre context, que destapi i posi les bases per desconstruir les diferents creences i estructures fermes del nostre sistema.

Originalment, aquesta investigació pretenia construir-se des d'una perspectiva LGBTIQ+, però donada l'escassetat d'informació suposava un gran obstacle per la realització d'aquest estudi. És per això que la investigació es va veure forçada a adoptar aquesta heteronormativitat. No obstant això, convido al fet que com a futura línia d'investigació es formulin preguntes sobre l'amor des d'un vessant LGBTIQ+ i a documentar-se sobre si fora de les relacions heteronormatives s'adopten actituds i comportaments propis dels agressors que exerceixen violència masclista, per exemple. En aquest sentit, es podria demostrar fermament que l'origen de la violència recau en la naturalesa del model de relacions amoroses i l'ideal d'amor existent i que el masclisme pot obrar com a agent extern, tal com havia plantejat Na Pai (2013) anteriorment.

En la lògica de l'educació social, aquesta recerca m'ha permès activar diferents competències que he anat adquirint en el transcurs de la meva formació professional, permetent-me assolir els objectius prèviament plantejats amb èxit. Aquelles competències com la capacitat d'anàlisi i observació per llegir la realitat latent han estat molt presents, per tal de reconèixer i avaluar el fenomen social en qüestió i poder construir el plantejament de la recerca. Altrament, la capacitat de contrastar aquesta realitat amb fonaments teòrics i interpretar les dades significatives, així com qüestionar-les per tal d'interrelacionar els termes implicats. Finalment, poder emetre judicis que emetin reflexions crítiques al respecte i construir diferents línies educatives a compte de l'acció.

9. FONTS D'INFORMACIÓ I BIBLIOGRAFIA

Beauvoir, S. (1949). *El Segundo Sexo* (1a. ed.). Feminismos

Bajo Pérez, I. (2020). La normalización de la violencia de género en la adultez emergente a través del mito del amor romántico. *Cuestiones de género: de la igualdad y la diferencia*. No. 15 2020 – e-ISSN: 2444-0221 - pp. 253-268

Caro García, Carmen; Monreal Gimeno, Ma Carmen (2017). Creencias del amor romántico y violencia de género. *International Journal of Developmental and Educational Psychology*, vol. 2, núm. 1, 2017, pp. 47-56. Asociación Nacional de Psicología Evolutiva y Educativa de la Infancia, Adolescencia y Mayores. Badajoz, España.

Cubells, J., & Casamiglia, A. (2015). El repertorio del amor romántico y las condiciones de posibilidad para la violencia machista. *Universitas Psychologica*, 14(5), 1681-1694.

Ferrer Pérez, Victoria; Bosch Fiol, Esperanza. (2013). Del amor romántico a la violencia de género. Para una coeducación emocional en la agenda educativa. Profesorado. Revista de Currículum y Formación de Profesorado, vol. 17, núm. 1, enero-abril, 2013, pp. 105-122. Universidad de Granada. Granada, España

Flores Fonseca, Vercelli Melina (2019). Mecanismos en la construcción del amor romántico. Revista de estudios de género, *La ventana* [online]. 2019, vol.6, n.50, pp.282-305. ISSN 1405-9436.

Instituto Nacional de Estadística (2022). *Estadística de violencia doméstica y violencia de género. Año 2021*. Recuperat de:

https://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736176866&menu=ultiDatos&idp=1254735573206

La Moncloa. (2022). *La pandemia intensificó el control y el aislamiento de las mujeres en situación de violencia de género, según un estudio*. Recuperat de: <https://www.lamoncloa.gob.es/serviciosdeprensa/notasprensa/igualdad/Paginas/2022/140322-impacto-covid-violencia-genero.aspx>

Llevadot, L. (2022). *Mi herida existía antes que yo. Feminismo y crítica de la diferencia sexual*. Tusquets Editores.

Marroquí, M.; Cervera, P. (2014). Interiorización de los falsos mitos del amor romántico en jóvenes. *Reidocrea*, vol. 3, núm 20, pp. 142-146. Universidad de Granada, España

Ministerio de Igualdad, Gobierno de España (2022). *Delegación del Gobierno contra la Violencia de Género. Por una sociedad libre de violencia de género*. Recuperat de: <https://violenciagenero.igualdad.gob.es/definicion/home.htm>

Ministerio de Igualdad (2022). *Principales datos sobre la violencia de género. Septiembre 2022*. Recuperat de: https://violenciagenero.igualdad.gob.es/violenciaEnCifras/boletines/boletinMensual/2022/docs/Principales_datos_septiembre_2022.pdf

Na Pai; Rosso, Nadia; Mae Bae; Herrera Gómez, Coral; Balover, Marcel; Montegamia, Marisela; Callthefuture, Blanca; Estrada, Laia; Crimethinc; Willful Disobedience; Plenilunio; Bonobo; Godhaven; Inkinside Front; Vidal, Laia; Al i Zoe; Palau, Anna; Coler, Ricardo. (2013). *En defensa d'Afrodita. Contra la cultura de la monogàmia*. Tigre de Paper | Edicions.

Picado Valverde, E. M.; Yurrebaso Macho, A.; Álvarez Mateos, S.; Martín Sánchez, F. (2019). Creencias sobre el amor romántico y violencia de género. Un estudio con víctimas y agresores en población penitenciaria. *Apuntes de Psicología*, vol. 37, núm. 1, 2019, pp. 47-52. Colegio Oficial de Andalucía Occidental, Universidad de Cádiz, Universidad de Córdoba, Universidad de Huelva, Universidad de Sevilla, España

Piñeiro, Y.; Yela, C.; Piñuela, R. (2022). Mitos románticos en muestras de hombres agresores y no agresores. *Revista Prisma Social*, núm. 37, 2022, pp. 266-289.

Resurrección-Rodríguez, E. y Córdoba-Iñesta, A. I. (2020). Amor romántico y violencia de género. *Trabajo Social Hoy*, 89, 65-82. doi: 10.12960/TSH.2020.0005

Rivas Rivero, E.; Bonilla Algovia, E. (2021). Relación entre mitos románticos y las actitudes hacia la igualdad de género en la adolescencia. *Psychology, Society & Education*, ISSN 2172-2085 (print) / ISSN 1989-709X (online)

Segato, R. (2003). *Las estructuras elementales de la violencia. Ensayos sobre género entre la antropología, el psicoanálisis y los derechos humanos*. Buenos Aires: Universidad Nacional de Quilmes.

Taylor, S. J.; Bogdan, R. (1984). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Paidós.

Recuperat de:

<http://mastor.cl/blog/wp-content/uploads/2011/12/Introduccion-a-metodos-cualitativos-de-investigaci%C3%B3n-Taylor-y-Bogdan.-344-pags-pdf.pdf>

Tutistar, D. X. (2022). La violencia de género afecta a toda la sociedad. *jupsin' Información para decir*. Recuperat de:

<https://jupsin.com/jupsin/la-violencia-de-genero-afecta-a-toda-la-sociedad/#>

ANNEXOS

Annex 1. Tècnica de recol·lecció: Matrius

Nom de l'article	Caro García, Carmen; Monreal Gimeno, Ma Carmen. (2017). Creencias del amor romántico y violencia de género . International Journal of Developmental and Educational Psychology, vol. 2, núm. 1, 2017, pp. 47-56. Asociación Nacional de Psicología Evolutiva y Educativa de la Infancia, Adolescencia y Mayores. Badajoz, España	
Abstract	Cites rellevants	Aportacions a la pregunta d'investigació
A pesar que comptem amb una política pública activa per aconseguir la igualtat entre els sexes, la desigualtat persisteix i quan parlem d' 'amor' els desequilibris i diferències augmenten. Recerques en l'actualitat, exploren elements de la socialització connectats a la violència contra les dones en la parella, i l' 'amor' sembla trobar-se en escena. En aquesta comunicació es planteja un estudi qualitatiu, amb la tècnica de grups de discussió, i els objectius de la qual són: conèixer els 'estils d'amor' que assumeixen els nois i les noies i indagar la seva acceptació de les creences sobre l' 'amor veritable', així com analitzar la influència de la formació en gènere. Una Formació en Gènere que promogui i faciliti el procés de desenvolupament de 'consciència de gènere'. Els resultats mostren que l'alumnat universitari reflecteix les mateixes creences que la resta de joves, i s'observa que després de la formació en gènere apareixen majors canvis en les creences i actituds de les noies que dels nois. És important avaluar les accions formatives en gènere, ja que els seus resultats poden obrir nous camins d'acció en els processos d'ensenyament- aprenentatge, així com ajudar als sectors implicats en aquest complex problema social i de salut.	“La desigualdad [entre sexes] persiste y cuando hablamos de “amor” los desequilibrios y diferencias son aún mayores” “A pesar de los cambios, y de lo que se manifiesta superficialmente, en el fondo sigue existiendo la identificación con el <i>amor romántico</i>”. “En nuestra sociedad aprendemos que el amor ideal es el <i>amor romántico</i>”. “Queremos resaltar que existe un gran vacío de estudios cualitativos que evalúen el impacto de la formación en género en las creencias sobre el <i>amor</i>”. “Los discursos muestran diferencias por género, corroborando que el “amor” es una experiencia fuertemente generizada”. “Existen estudios que muestran la relación entre los estilos de amor, estilo de apego y relaciones de maltrato, identifican el amor obsesivo como el desencadenante o causante de las relaciones violentas, pero escasean los que relacionen el amor romántico y las creencias adscritas”. “Las chicas están preparadas para una “entrega total” a través del amor”. “La Formación de Género en Educación Superior es una herramienta eficaz para deconstruir creencias aprendidas sobre el “mal amor” [...]. Pero es necesario un trabajo continuado [...] para dotar al alumnado de las herramientas necesarias para el	L'<i>amor romàntic</i> és un conjunt d'idees irracionals que fàcilment conclou en desil·lusions i frustracions. És un model amorós que provoca una manera de pensar i concebre les relacions que fàcilment porta a naturalitzar conductes de risc, comportaments, actituds i situacions concretes, les quals fora de la parella no s'acceptarien de cap de les maneres. Pel que fa als estils d'amor, per una banda, en les noies es presenta la passió lligada a l'altruisme i sacrifici. És a dir, les noies tendeixen a una valoració de l'autorrenúncia, satisfer a l'altre, sentiment de protecció i cura per sobre de la satisfacció de les seves pròpies necessitats. SACRIFICI DEL JO. El desig de conservar els vincles amorosos per sobre tot. Per l'altra banda, els nois manifesten una menor renúncia, sacrifici i entrega i, per tant, major contenció emocional. En els nois es destaca l'interès per les relacions transitòries i la prioritització de les seves necessitats futures. Totalment lligat als rols de gènere. Després de la Formació en Gènere, s'observen canvis en els discursos de les noies, qüestionant-se diferents aspectes sobre l'amor. Però, en els nois no s'observen canvis. És cert que a les noies s'observa que s'adonen de les trampes de l'amor, però no desapareixen les idees prèvies sobre “el amor verdadero”. Les creences apreses sobre l'amor són molt difícils d'erradicar, atès que estan totalment interioritzades en el més profund de l'imaginari socio-afectiu. Parlen de “relación seria” però... què és? L'atenció? La fidelitat? L'exclusivitat sexual?... Els altres tipus de relacions no són sèries? Només hi ha una manera de relacionar-se seriosament?

	cambio y completar el desarrollo de la <i>conciencia de género</i>". "Es importante que comencemos a hablar de <i>buen amor</i>, amor maduro, y transmitirlo en todos los contextos, pero muy especialmente en espacios educativos, y aprendamos desde niños y niñas que el amor no puede estar basado en la propiedad privada y la violencia no puede ser una herramienta para solucionar problemas. Y de este modo ayudar en el camino hacia la igualdad".	Existeix una perillosa relació entre l'estil d'amor adoptat per les noies (Eros + Àgape), totalment normalitzat socialment, el qual les condueix a desviure's per l'amor, posant aquest per davant d'elles mateixes. També destacar que els nois busquen una noia que el seu estil d'amor dominant sigui l'<i>Àgape</i> quan busquen una relació més estable (des de la perspectiva <i>Pragma</i>). Són precisament aquest perfil de noies les que pateixen més violència en les seves relacions sexo-afectives. En les noies es presenta una forta creència a l'omnipotència de l'amor. Per tant, la normalització d'aquest mite pot conduir a "aguantar hasta el límite", com s'esmenta a l'article, amb l'esperança de que l'altre persona canviï per amor.
--	---	--

Nom de l'article	Ferrer Pérez, Victoria; Bosch Fiol, Esperanza. (2013). Del amor romántico a la violencia de género. Para una coeducación emocional en la agenda educativa . Profesorado. Revista de Currículum y Formación de Profesorado, vol. 17, núm. 1, enero-abril, 2013, pp. 105-122. Universidad de Granada. Granada, España	
Abstract	Cites rellevants	Aportacions a la pregunta d'investigació
L'objectiu d'aquest treball és reflexionar sobre la violència de gènere i, particularment, sobre possibles eines per a la seva prevenció. Per a abordar aquestes qüestions es pren com a punt de partida el procés de socialització. Després de definir-ho, es presenta la teoria de la socialització diferencial i s'analitza el que aquest model de socialització representa en la vida d'homes i dones, en general, i en les relacions de parella i en l'amor romàntic en particular. Aquesta anàlisi s'estructura entorn del concepte de "mandats de gènere". A continuació es presenta breument el concepte d'amor romàntic i els mites que d'ell es deriven,	"La socialización, entendida como el proceso, que se inicia en el momento de nacimiento, [...] aprenden e interiorizan los valores, las actitudes, las expectativas y los comportamientos característicos de la sociedad en la que ha nacido [...]". "[...] aunque esté relativamente permitido que [las mujeres] invadan terrenos masculinos, siempre y cuando no abandonen los que se consideran como propios de ellas". "Es decir, la socialización diferencial es un proceso que se auto-justifica a sí mismo, con todo lo que ello supone". "[...] durante todo el proceso de socialización son muchos los mensajes [...] en relación a los roles que deben asumir en las relaciones afectivas, lo que cada uno debe dar y espera recibir". "Así pues, hombres y mujeres,	Teoria de la socialització diferencial (rols de gènere): A partir de la influència cultural i social, les persones adquirim identitats diferenciades pel gènere assignat al néixer (estils cognitius, actitudinals i conductuals, codis morals, etc.). Als homes tradicionalment se'ls ha ensenyat a produir i progressar en l'àmbit públic, el qual té com a conseqüència que la seva font de gratificació i autoestima provinguin del món exterior. En aquest sentit, se'ls reprimeix àrea afectiva i es potència les seves llibertats, talents, ambicions i independència. A les dones, en canvi, se'ls ha socialitzat per l'àmbit privat, provocant que la seva gratificació i autoestima provinguin d'aquest. Per tant, se'ls ha fomentat l'àrea afectiva, reprimint les seves llibertats, talents, ambicions i independència. Pel que fa a l'amor, per les dones segueix sent l'eix vertebrador i una part que prioritzen en el seu projecte vital. Mentre que els homes prioritzen el reconeixement social i la relació de parella sol ocupar un segon pla a la seva vida. El paper de les dones pel que fa a les relacions sexo-afectives és de subordinació i cura, mentre que el

reflexionant sobre els possibles vincles entre aquesta manera d'entendre l'amor i la gènesi i el manteniment de la violència de gènere. Finalment, es revisen i discuteixen alguns suggeriments d'intervenció des de la perspectiva de la socialització preventiva de la violència de gènere.	socializados/as de manera diferencial en el contexto de una sociedad patriarcal, entenderían por amor y amar cosas diferentes”. “Los/as niños/as y jóvenes se socializan diferentemente también en cuanto a la violencia que nos rodea”. Clara Coria (2005): “La organización de nuestra sociedad patriarcal ha preparado durante siglos al género femenino para transitar por la vida al servicio de las necesidades ajenas. [...] De tanto profundizar en deseos ajenos, suelen perder la habilidad para descifrar los propios y, de tanto acomodarse para satisfacer aquellos, terminan haciendo propios los deseos de otros”. [Sobre l'amor romàntic] “Dado su carácter y las altas expectativas que generan (inalcanzables en la mayoría de los casos), puedan generar importantes consecuencias personales (insatisfacción, frustración, sufrimiento...) y sociales (sanción social, desaprobación...)”. “La crítica desde una perspectiva de género y feminista en tanto en cuanto una parte importante de estos mitos han sido impulsados desde diferentes estamentos religiosos de la sociedad patriarcal para reforzar el papel pasivo y de subordinación de la mujer al varón”. “El concepto de amor romántico no sólo no es ajeno a la socialización de género si no que es impulsado y sostenido por ella y la construcción social de este tipo de amor se ha fraguado desde una concepción patriarcal asentada en las desigualdades de género, la discriminación hacia las mujeres y la sumisión de éstas a la heterosexualidad como única forma de relación afectivo-sexual”. Aurora Leal (2007): “En las chicas el amor romántico sería una forma de	dels homes és de dominació i independència. Existeix una correlació històrica i cultural entre la masculinitat i la violència, domini i agressivitat, com a prova de virilitat. En canvi, les dones assumeixen comportaments passius i submisos. Això facilita que aquestes siguin més vulnerables al patiment de comportaments violents i l'assumpció del rol de víctimes. Luis Rojas Marcos (psiquiatra) argumenta que existeixen tres racionalitzacions culturals per justificar la violència masculina: culte al “mascle”, la glorificació de la competitivitat i el principi diferenciador els “altres”. Malgrat que no hi ha cap evidència científica de que els homes són violents “per naturalesa”, la cultura patriarcal aprofita i fomenta el potencial biològic agressiu masculí per tal de justificar els homes agressius i violents. Així doncs, construeix una civilització on aquests aprenen a donar curs a actituds i comportaments agressius o a reprimir-los, segons el que s'espera de ser home o dona. De la mateixa manera passa amb l'expressió de les emocions, però de la manera inversa. En aquest cas, la socialització masculina dictamina que pràcticament amaguin les seves emocions, especialment aquelles que són considerades indicadors de debilitat: por, tristesa o l'amor, entre d'altres. Així doncs, l'amor no es pot expressar en la seva totalitat, en contraposició s'exhibirà com quelcom que dominen i controlen. Les dones, per l'altra banda, el seu paper és molt clar: cuidadora i responsable del benestar dels demés. Es mesura la seva vàlua a través de la seva capacitat d'entrega i servei, sense esperar res a canvi, fins al punt de renunciar les seves pròpies necessitats. Des del punt de vista social, és la bellesa la que les fa visibles, acceptades i valorades... És el seu aspecte físic quelcom clau inclús per la seva pròpia satisfacció? Per ser escollides? El psicòleg Robert J. Sternberg defensa que l'amor té tres components bàsics: la intimitat, la passió i el compromís i que a combinació de tots tres dóna lloc a diverses possibles classes d'amor. Sota aquesta premisa, l'amor romàntic inclou intimitat i passió, però no compromís, conduint el vincle en qüestió al fracàs, ja que és molt difícil que aquest es mantingui en el temps. (Sobre la dependència de les dones en la parella): Aquest ordre establert trontolla quan les dones s'allunyen de la tradicionalitat, això pot donar lloc a l'esclat de la violència. És a dir, quan l'home percep que la seva parella defuig del seu control, és a través de la por que
--	---	--

	organizar el futuro y una construcción de la identidad personal. En los chicos el amor romántico se relaciona con la seducción, con el acceso a las muchachas”. “Cuando la <i>inversión afectiva</i> ha sido (es) muy fuerte, y a la vez muy fantaseada, resulta muy difícil reconocer que ha sido un error, que la persona de quien nos hemos creído enamorar no era como soñábamos”.	intenta subordinar-la i pugui evitar que desenvolupi la seva autonomia personal i llibertat d’elecció. L’amor està entès (des d’una postura femenina) com allò que dóna sentit a les seves vides, al seu futur, i renunciar a aquest és un fracàs. Per tant, acceptar l’amor romàntic i els seus mites, dificulta que les dones que viuen en una situació de violència de gènere reaccionin per tal de sortir de la situació en la qual estan sotmeses, ja que l’amor romàntic va acompanyat de diferents creences com: l’amor pot amb tot, és possible vèncer qualsevol dificultat i de canviar a la seva parella, etc. Així doncs, pot retardar la decisió de trencar el vincle i demanar ajuda, o inclús voler preservar la relació violenta, fins al punt de creure’s que l’amor i la violència són compatibles (justificar la gelosia, possessió, control... fins al punt de creure’s de que la responsabilitat el maltracte recau en ella perquè no s’ajusta als requeriments en qüestió). Model del laberint (laberint que es converteix la una relació quan es violenta). Tres cercles: 1. Força de l’amor (passió, admiració, entrega). Les expectatives condueixen a consolidar la relació, creient que el model de convivència d’ambdós coincideix. Apareix el XOC d’expectatives o la colisió dels interessos, això provoca que apareguin les primeres estratègies de control per part del maltractador. 2. Apareixen les primeres agressions, la dona es comença a aïllar del món exterior. També es pot produir les estratègies per evitar més agressions, que és igual a major submissió. 3. La por mana i reina la violència. Aïllament total de la dona i s’activa l’estratègia de supervivència. El pas del primer al segon cercle, és on es dóna lloc el paper de l’amor romàntic i els seus mites: l’omnipotència, etc., i a conseqüència d’això, la negació de la realitat perquè tot es justifica amb les mites en qüestió. Pel que fa a l’agressor, augmentaran els seus comportaments violents, de control i dominança quan percebi una major dificultat de reacció per part de la seva parella. A causa de l’amor romàntic es delimiten les expectatives vitals, provoca el desempoderament, augmenten els prejudicis, pors i frustracions, etc., el qual pot portar a la violència masculina quan es considera a la parella com a una propietat i, a més, no compleix amb les expectatives generades (impossibles, frustrants, etc.).
--	--	---

Nom del llibre	Na Pai; Rosso, Nadia; Mae Bae; Herrera Gómez, Coral; Balover, Marcel; Montegamia, Marisela; Callthefuture, Blanca; Estrada, Laia; Crimethinc; Willful Disobedience; Plenilunio; Bonobo; Godhaven; Inknside Front; Vidal, Laia; Al i Zoe; Palau, Anna; Coler, Ricardo. (2013). <i>En defensa d'Afrodita. Contra la cultura de la monogàmia</i>. Tigre de Paper Edicions.	
Abstract	Cites rellevants	Aportacions a la pregunta d'investigació
Sexe? Amor? Relacions? Parella? Relacions lliures? Tens un repte entre les mans, un repte contra tu, contra tot allò que hem après, que ens ha ensenyat. Un repte que ens obliga a canviar l'òptica amb la que mirem el món. Un repte a pensar les relacions sexo-afectives des d'una perspectiva de ruptura i nnovadora. Aquest llibre pot ferir la teva sensibilitat, pot fer que et qüestionis la teva vida i les teves relacions, pot ser un xoc, però aquesta n'és la intenció, forçar-nos a reflexionar sobre allò que mai en haguéssim plantejat. 'En Defensa d'Afrodita', vol ser un càntic col·lectiu a unes noves formes de relacionar-nos entre les persones. Unes formes lliures i no coercitives on la llibertat sexual sigui la garant de la construcció de la persona nova en una nova societat.	“No és cap casualitat que la immensa majoria dels feminicidis siguin comesos pels marits, exmarits, parelles i exparelles de les víctimes”. “Tampoc és casualitat que gran part de les morts tingui lloc quan la dona exposa de forma definitiva la seva ferma voluntat de separació a la seva parella o marit”. “Si bé no es dubta a assenyalar el masclisme com a arrel i causa estructural d'aquesta violència, utilitzar la cultura de la monogàmia en aquests mateixos termes és quelcom inaudit”. “Aquests fenòmens [la gelosia, la possessivitat, etc.], sense necessitat d'arribar a allò físic, ja són violència per si sols, i en poques ocasions s'hi posa aturador”. “Identificar i denunciar les arrels d'una violència és el primer pas per superar-la; mentre no fem aquest aquest pas, cap programa policíac-institucional d'ajuda a les dones maltractades reduirà significativament l'índex de morts i maltractaments”. “La violència fruit de la cultura de la monogàmia pot prendre moltes diverses formes: la trobem en la repressió sexual i afectiva que comporta l'exclusivitat amorosa, en el control per part de la parella, en l'entrega total al benestar de la parella, oblidant-ne o sacrificant-ne el propi [...]”. “El fenomen de la violència monògama és molt complex i està travessat per múltiples causes [...] tendim a descarregar tota la nostra ràbia contra els maltractadors, però per més que	NA PAI Dins la cultura de la monogàmia, es naturalitza la gelosia i la possessivitat, qüestions que fins i tot es conceben com a mostres d'amor. La cultura de la monogàmia, totalment enllaçada a l'ideal d'amor romàntic, promou una sèrie de sentiments que, tal com s'esmenta al llibre, s'entremesclen i es retroalimenten. Aquests són: la gelosia, la por, la baixa autoestima i la frustració o traïció. Aquests no són sentiments insuperables i som éssers totalment capaços de treballar aquests i reduir-los a la mínima expressió. Això facilita construir un nou imaginari col·lectiu, on l'amor no vagi de bracet amb l'exclusivitat i la repressió sexual (entre d'altres). És possible i molt més saludable, atès que definitivament ens sentim molt millor quan es supera aquesta possessivitat i compartim, en comptes de sentir por perquè ens puguin pendre allò que “és nostre”. Si no resollem aquests sentiments, és molt probable que al créixer augmentin fins al punt de que s'armi una relació en base a l'odi, el qual és, citant un fragment del llibre: “altament propens a esdevenir violència i que pot esclatar en forma de maltractaments psicològics o físics, tant vers la parella com autoinfligida”. Els nostres sentiments es troben en gran mesura condicionats per la cultura en la qual hem crescut i, d'aquesta manera, poden ser manipulats pel sistema d'educació que imparteix, així com el <i>mass media</i>. De totes les conseqüències que ens podem trobar envers la cultura de la monogàmia, socialment només es rebutja quan arriba al punt més tràgic i fatídic: la violència de gènere. Així doncs, en cap moment es posa en dubte el masclisme com a arrel de la qüestió, però mai es menciona la cultura de la monogàmia. En contraposició es fa referència a la gelosia, possessivitat, baixa autoestima, dependència emocional, entre d'altres, dels agressors, com si no fossin precisament les qüestions que propicia la cultura de la monogàmia.

	intentem desterrar-los, si no confrontem la cultura de la monogàmia seguirà havent-hi relacions de maltractament”. “Un maltractador desterrat, no és cap solució al maltractament, significa un maltractador desconegut per a un nou entorn social”.	La parella acostuma a conviure en l’entorn domèstic i l’absència de terceres persones que puguin qüestionar i assenyalar la violència facilita que, en aquest espai aïllat, s’afavoreixi el creixement i perpetuació en el temps de la mateixa. Tenint en compte tot això, l’arrel del problema no recau especialment en els agressors, sinó en el propi sistema i el model hegemònic relacional que facilita que la violència i el maltractament es reproduïxin. ----- LAIA ESTRADA Els rols de gènere apresos i, conseqüentment, tatuats al subconscient s’activen, com s’esmenta al llibre: fruit de nosaltres i de les expectatives, comportament i desig de l’altra. Pel que fa a les dones, adopten un rol de cura, font d’afecte inesgotable, comprensió, atenció, responsabilitat, tendresa, etc. En contraposició, els homes experimenten les conseqüències de no haver treballat les seues sentiments i pateixen una “amputació emocional”. Arrossegueu les carències comunicatives i freqüentment els porta a la frustració i la ira. Quan les dones entreguen la seva energia emocional sense rebre-la de forma recíproca, la persona que rep l’estima pren més poder, creixent així la mútua dependència però des de posicions totalment diferents, esa dir, qui dóna és el subordinat, qui rep és el dominant. Quan creix l’autoestima del dominant, disminueix la del subordinat, així també amb la confiança, entre d’altres.
--	--	---

Nom de l'article	Marroquí, M.; Cervera, P. (2014). Interiorización de los falsos mitos del amor romántico en jóvenes . Reidoarea, vol. 3, núm 20, pp. 142-146. Universidad de Granada, España	
Abstract	Cites rellevants	Aportacions a la pregunta d’investigació
Aquest estudi s'ha realitzat per a conèixer i avaluar la interiorització dels falsos mites de l'amor romàntic en joves d'edats compreses entre 18 i 35 anys, i el perill que aquesta interiorització pot comportar a l'hora d'establir i suportar relacions de parella nocives. Per a això, hem utilitzat l'escala de mites sobre l'amor (Bosch et al. 2007), en una mostra de 153 joves. Les dades obtingudes han mostrat que alguns	“Algunas de las características principales del concepto de amor romántico son los siguientes: - Vivir experiencias muy intensas de felicidad o de sufrimiento. - Dependier de la otra persona y adaptarse a ella, postergando lo propio. - Perdonar y justificar todo en nombre del amor. - Estar todo el tiempo con la otra persona. Pensar que es imposible volver a amar con esa intensidad.	L’amor romàntic és una construcció social que sorgeix a Europa a principis del segle XIX. Aquests dóna unes pautes totalment estàtiques sobre els rols de cada persona en l’àmbit familiar, amb la finalitat de l’entrega total a l’altra. Actualment, els prejudicis dels rols de gènere dins l’àmbit familiar poden semblar que estan pràcticament superats, atès que s’ha avançat molt en la conscientització i construcció de “noves masculinitats”, l’empoderament de la dona i la seva autonomia, per posar alguns

falsos mites que mostren una tendència clarament sexista o amb connotacions de violència com “es pot estimar a algú a qui es maltracta”, “es pot maltractar a algú a qui s'estima” o “la gelosia són una mostra d'amor”, reben un rebuig gairebé absolut, al voltant del 90%. Mites que mostren un prejudici més subtil com “l'amor el pot tot” o “només existeix una mitjana taronja per a mi”, i “l'amor és cec” està molt interioritzat entre els joves, al voltant d'un 73% opinen que l'amor el pot tot i un 65% dels enquestats que només existeix una mitjana taronja per a ells i un 70,6% que l'amor és cec. Pretenem relacionar aquesta interiorització dels mites generalitzats en la nostra societat, amb el sexisme existeix i el masclisme benivolent que està proliferant actualment, ja que en la majoria d'aquests supòsits la dona té un caràcter d'inferioritat i submissió. El perill d'aquestes creences és acceptar actituds i comportaments en la parella nocius que puguin desembocar en violència de gènere.	- Desesperar ante la sola idea de que la persona amada se vaya. - Prestar atención y vigilar cualquier señal de altibajos en el interés o el amor de la otra persona. - Idealizar a la otra persona no aceptando que pueda tener algún defecto. - Sentir que cualquier sacrificio es positivo si se hace por amor a la otra persona. - Hacer todo junto a la otra persona, compartirlo todo, tener los mismos gustos y apetencias”. “Una vez analizados los datos concluimos que aunque los ítems más directos como “si se puede amar a alguien que te maltrata”, “se puede maltratar a alguien a quien se ama” y “los celos son una prueba de amor”, la gente está concienciada de que son indicadores de una relación de pareja dañinas, otros ítems más sutiles, como que “el amor lo puede todo”, “el mito de la media naranja” o “ el amor es ciego” la gran mayoría de los encuestados, sensiblemente más en las mujeres, hay una gran interiorización, lo que puede producir que no sean conscientes de los primeros indicadores de que se encuentran en una relación con violencia de género”. “Por eso concluimos que concienciar sobre todos estos mitos y los peligros que ello conlleva pueden sensibilizar a la sociedad para detectar estos primeros síntomas, pudiendo evitar que las mujeres sean víctimas de violencia de género o evitando que esa relación dure tanto como para causar estrés post traumático a la víctima”.	exemples. Però aquests rols segueixen sent predominants en la nostra societat, sent subtils i imperceptibles a causa de la seva interiorització i naturalització durant segles. Així doncs, es dona pas al perillós masclisme benèvol, el qual propicia que la violència de gènere segueixi guanyant terreny. Ens posem les mans al cap quan les estadístiques revelen que els casos de violència de gènere entre joves va en alça, quan precisament les noves generacions han crescut i s'han criat en una societat aparentment democràtica, amb igualtat de drets, entre d'altres, però segueixen perpetuant aquest desequilibri de poder i violència. Per tant, fa pensar que en les estratègies per fer front a la violència de gènere s'obliden de tenir en compte altres qüestions com és l'amor romàntic i, conseqüentment, la cultura de la monogàmia. Aquests prediquen valors, actituds i ideals que es transmeten entre generacions. Segons el resultat de la investigació, el 73,2% dels joves participants opinen que l'amor pot amb tot. Tot i que la gran majoria de participants consideren que els gelosia no és una prova d'amor, els nois donen un percentatge major en l'acceptació d'aquest mite. És molt perillós que no es sàpiga detectar els primers indicadors de maltractament, a causa de mites romàntics interioritzats en el nostre imaginari social, i porti a una relació de dependència que sigui molt difícil de sortir.
--	---	---

Nom de l'article	Resurrección-Rodríguez, E. y Córdoba-Iñesta, A. I. (2020). Amor romántico y violencia de género . <i>Trabajo Social Hoy</i> , 89, 65-82. doi: 10.12960/TSH.2020.0005	
Abstract	Cites rellevants	Aportacions a la pregunta d'investigació
L'amor romàntic continua estant en la base de les creences sobre les relacions de parella en l'actualitat. Promou actituds, expectatives i rols diferents per a dones i homes. El present estudi analitza la	“Aunque se han llevado a cabo muchas acciones para erradicar esta desigualdad [bretxa de gènere], la socialización diferencial en detrimento de las mujeres continúa vigente”.	En un dels àmbits on és vigent la bretxa de gènere és en la diferenciació en la concepció de l'amor. Així doncs, homes i dones encarnen rols molt diferents dins les relacions. Pel que fa a l'AMOR, hi ha dues idees importants a destacar. La primera és que té un paper molt

concepció de l'amor en una mostra de cinc dones que han sofert maltractament per part de les seves parelles i estan assistint a un taller grupal sobre amor romàntic i violència de gènere. El taller emfatitza la visió estereotipada de l'amor que inculca la societat i les seves implicacions negatives, així com alternatives possibles a aquest model amorós. L'objectiu és identificar quina és la seva visió de l'amor en les seves relacions de parella i analitzar si, a partir de la intervenció, es produeixen canvis i en quina mesura. Els resultats mostren una àmplia acceptació inicial cap a l'amor romàntic per part de les participants i el canvi cap a altres models després de la intervenció, basats en un apoderament personal i en una visió més reallista de les relacions de parella, centrada en la igualtat, la comunicació assertiva i l'absència de mites romàntics.	“Una determinada ideología y práctica del amor conlleva de manera implícita una forma específica y naturalizada de convertirnos individual y socialmente en hombres y mujeres, construyendo para las mujeres una identidad de género subordinada, lo cual tiene consecuencias a distintos niveles del espectro de las relaciones de género”. “Según esta psicóloga [Coto Taléns], el hombre y la mujer están representados por figuras circulares distintas pero, a lo largo de la relación, la mujer va perdiendo su espacio personal para acabar adentrándose dentro del espacio del hombre, configurando la forma de un huevo frito”. “Este concepto de amor [amor romàntic] podría clasificarse dentro del modelo de sexismo benévolo [masclisme benévol], caracterizado por considerar a las mujeres de manera estereotipada, vulnerables y necesitadas de la protección de un hombre. Este modelo promueve la subordinación de las mujeres ofreciéndole a cambio recompensas de protección, idealización y afecto”. “Es importante recalcar el hecho de que este estudio debe hacerse tanto con mujeres como con hombres ya que, [...] si los hombres no son capaces de aceptar la autonomía y libertad de su pareja dentro de la relación seguirá apareciendo la violencia”.	important en el procés de subjectivació a occident. La segona, ajuda a la generació i perpetuació de les desigualtats de gènere. La socialització afectivo sexual que es segueix difundint persegueix un model de conducta amorosa amb unes expectatives impossibles, les quals és molt probable que acabi en infidelitats, frustracions, etc., sentiments i accions que poden arribar a justificar fins i tot la violència, tal com s'argumenta a l'article, en nom de l'amor. La parella es concep com una part totalment fundamental en l'existència, el qual porta a relacions de dependència i perdonar conductes abusives per amor. Les noies tendeixen a un major sacrifici i entrega incondicional a les necessitats de la parella, a l'auto-renúncia pels desitjos de l'altre. Amb l'objectiu de seguir conservant el vincle per sobre de qualsevol cosa. És un estudi amb dones que han patit violència de gènere, sobre la seva percepció de l'amor. Aquestes dones no concebien altres alternatives d'amor. Els resultats posteriors a la intervenció del programa “El amor y las relaciones de pareja saludables” mostra que realment un programa com aquest és eficaç, i és possible sentar les bases per canviar les creences de les persones, tot i que siguin dones víctimes de violència de gènere, les quals han mantingut relacions abusives durant una llarga durada. Després de la intervenció, les dones rebutgen qualsevol afirmació que tingui a veure amb superposar els desitjos i necessitats de la parella per sobre de les seves. Després de la intervenció, la tipologia d'amor més acceptada és la de “amor compañero”, és a dir, una construcció de relacions igualitàries, igual que les d'amistat, sense subordinació, control, dominació, patiment, dependència, etc. L'ideal d'amor romàntic no presenta una violència explícita cap a la dona, sinó que transmet una imposició d'aquestes a l'encarnació dels rols femeninitzats com la subordinació, entrega absoluta, dependència... els quals les condueixen a ser més vulnerables a la violència.
---	--	---

		És necessari construir programes d'intervenció com aquests per tal de revertir la situació actual de violència, amb la finalitat de canviar els models de vincles amorosos en les futures generacions. Mostrar alternatives d'amor amb una visió menys idealitzada i més realista, com s'expresa a l'article. Una idea d'amor més positiva i, per conseqüència, més saludable, conscient i segura. És important que sigui a través dels agents de socialització més potents com ho són l'escola i el <i>mass media</i>, atès que aquesta reproducció i difusió dels rols de gènere significa un gran impacte en la construcció de la identitat dels infants i joves.
--	--	--

Nom de l'article	Piñeiro, Y.; Yela, C.; Piñuela, R. (2022). Mitos románticos en muestras de hombres agresores y no agresores. Revista Prisma Social, núm. 37, 2022, pp. 266-289.	
Abstract	Cites rellevants	Aportacions a la pregunta d'investigació
Tot i que la literatura acostuma a relacionar l'amor romàntic amb la violència de gènere en la parella, l'evidència empírica localitzada que estudia els mites romàntics en homes agressors és gairebé inexistent. A més, no s'analitza el concepte de mite romàntic de manera extensa, i són necessaris treballs que comparin mostres d'homes agressors i no agressors. Per això, s'analitzen les diferències existents en la prevalença dels mites romàntics entre aquests grups (102 subjectes: 46 homes condemnats per violència de gènere en la parella, i 56 no agressors), emprant un llistat ampli d'aquestes creences. També s'estudia quins mites prediuen la condició d'home maltractador. S'administra una escala amb 33 mites i 4 factors (Tradició, Romanticisme, Possessió i Abnegació). S'obté una major acceptació dels mites en la mostra agressora, i	“El mito podría ser especialmente problemático en el hombre agresor por su fuerte rigidez cognitiva, que podría conllevar una adherencia más dogmática hacia al mito, así como ejercer conductas que lo validen con el fin de agrandar el amor (si el mito conlleva amor verdadero, reproducirlo en mayor medida también podría suponer querer en mayor medida)”. “Este [home agresor] podría amar un modelo de amor y de pareja idílico y fantástico que le llevase a una fuerte frustración en la relación, sin amar verdaderamente a la pareja”. “Además, la escasa implicación emocional del agresor (y su dificultad en la gestión de sus emociones) podría promover el depositar fuertes expectativas sobre su bienestar en la pareja sin tomar una postura agente en ello”. “Este mito [el mite del matrimoni] puede ser problemático al fundamentar el compromiso en una unión romántica pasional que presenta más preminencia al inicio de la relación, con la impotencia	Els seus resultats determinen que la prevalença dels mites de l'amor romàntic és significativament superior en els homes agressors (condemnats per violència de gènere), que no pas en els homes no agressors. Els homes agressors presenten una gran inseguretat i temor a quedar-se sols, així doncs els mites romàntics faciliten un model de parella que genera certa seguretat i s'allunya de la incertesa. Tal com s'argumenta a l'article, els homes agressors poden derivar fàcilment a un aferrament més dogmàtic del mite, és a dir, concebre que si el mite és entès com el veritable amor, reproduir-lo en una mesura superior, pot suposar estimar en una escala major i, per tant, exercir conductes violentes i agressives que es justifiquin amb el fi d'engrandir l'amor. Els resultats mostren que el factor que menys destaca és el de la Possessió, tot i així hi ha una notable presència d'aquest en la mostra d'homes agressors. Es podria relacionar directament amb diverses qüestions que sovint caracteritzen a aquest col·lectiu: inseguretat en la relació, necessitat de control, baixa autoestima i l'influència de la virilitat des d'una posició de dominació, agressivitat i protecció. La mostra d'homes agressors es centra principalment en l'Abnegació i el Romanticisme. El primer [Abnegació] es refereix a l'exigència de l'entrega i renúncia, per tal de satisfer els desitjos de la parella. Es considera que aquest exercici pot suposar una gran impotència i ira que porti a la violència, una qüestió major en els homes. Això és perquè aquests tenen una menor tolerància al sacrifici i renúncia en nom de l'amor (però no obstant esperen això de la seva

diferències significatives destacables en Possessió, Abnegació i Romanticisme. L'anàlisi de Regressió Logística Binària assenyalava que Romanticisme podria predir la condició d'home agressor. L'estudi de cada mite en particular mostra diferències significatives en diverses creences. Com a conclusió, la major adherència dels mites en l'home agressor reflecteix la importància de propiciar la seva desconnexió en aquest col·lectiu, així com en la societat en general des de la prevenció i educació en relacions saludables.	que puede conllevar permanecer en la pareja porque el matrimonio se constituya como barrera para abandonarla, sin que exista un deseo real de permanecer en la relación". "También reflexionan sobre si la entrega que refiere el hombre agresor en la relación se basa en esperarla o exigirla de la víctima, y si en su concepto de sacrificio podría estar latente su rol de dominancia, control y «protección» (Posesión), creyendo que su función sería la de «educar a la mujer» en base a su ideal de pareja (y su fuerte inseguridad en el vínculo)". "En base a los resultados presentados en este estudio, los autores consideran que educar a la sociedad en modelos de amor y relaciones saludables parece imperativo, teniendo en cuenta la gran amplitud del concepto de «mito romántico»".	parella). Les variables que prediuen el ser un home agressor, segons l'article, són: el maltracte rebut i el Romanticisme. L'agressor pot mostrar una distorsió del concepte de maltractament, per exemple a l'article fan referència a que quan la seva parella els discuteix o insisteixi amb quelcom ells ho interpretin com a rebre violència. Inclús el comportament no verbal de la seva parella, ho llegeixen com una resposta provocadora i hostil. Pel que fa al Romanticisme, aquest recull una sèrie de creences associades a expectatives molt elevades i impossibles d'assolir, les quals estan potencialment vinculades a la impotència, decepció, frustració, etc. Tot això, se li suma la poca tolerància dels homes agressors davant aquests sentiments, tanmateix la dificultat que presenten de reconèixer altres emocions que no siguin la ira. Tot això els porta a executar violència. També destaquen a l'article que precisament aquests mites romàntics poden servir de refugi i justificació per tal de no reconèixer la seva responsabilitat davant del maltractament, considerant que l'amor és una qüestió que s'allunya de la raó. En els resultats de la investigació hi ha onze mites que no obtenen diferències significatives entre les mostres d'homes agressors i no agressors, dels quals destaquen: sacrifici, disponibilitat, <i>macho dominante</i>, <i>Don Juan</i> i propietat. Els quals estan totalment lligats a la fusió, dominància i masclisme. En el home agressor es mostra un model d'amor paternalista i sexista, als quals el masclisme els hi ofereix la seguretat en la seva identitat com a homes. També tenen molt acceptat el mite "sentit de vida", és a dir, l'amor com a base de la felicitat, provocant una gran dependència. En aquest sentit, si se suma la baixa autoestima, la por davant la soledat, etc., és molt fàcil que acabi derivant a una obsessió cap a la seva parella i la relació. L'home agressor, pel que fa a l'entrega, espera un recolzament incondicional per part de la seva parella. Pel que fa al mite del canvi, tenen una expectativa idíl·lica (d'entrega i sacrifici absolut) de com ha de ser la seva dona, sense acceptar-la com realment és. Connectat directament amb el mite de la exigència d'estar atès constantment per la seva parella. Pel que fa al mite del perdó, és que l'home agressor busca fins al punt d'exigir el perdó de la parella (a través d'amenaques o obligar a jurar que no ho tornarà a fer, etc.), després dels episodis de violència. Entre les característiques que destaquen en els homes
---	---	--

		agressors són no suportar el conflicte, la dificultat de comunicació i aïllament emocional. Així com l'idea d'una forta anticipació de pensament en el maltractador, és a dir, que la dona hauria de saber el que li succeeix a la seva parella quan aquest s'enfada sense prèvia comunicació. Dificultant així l'expressió de les emocions de manera sincera, assertiva, oberta i afectuosa entre la parella, aïllant-se emocionalment. També es destaca a l'article, la forta necessitat de l'home agressor de rebre afecte i amor davant el que reaccionen amb rabia si no es satisfà. Així doncs tornem al mateix que s'ha argumentat anteriorment: l'expectativa de que la seva parella ha de conèixer el seu estat emocional per art de màgia. Per tant, així es com els maltractadors fan front els problemes de parella: sense comunicació i esperant afecte i comprensió per part de la seva parella de quelcom que no s'ha parlat. Si això no succeeix, pot derivar a frustració, ira i explotar en forma de violència. El mite de l'ambivalència, l'idea de que de l'amor a l'odi només hi ha un pas, pot provocar que la víctima s'enganxi al vincle, és a dir, no entendre el trànsit de l'odi (violència, agressivitat) a l'amor (penediment de l'agressor, afecte sobtat). Aquest cicle visió provoca que la víctima esperi un canvi i faciliti la permanència del vincle, promovent un gran sentiment de culpa i vergonya. Això és connecta directament amb els mites de la omnipotència, és a dir, basta amb l'amor per a que el vincle continuï, confiant de manera irracional en el sentiment amorós. El mite de lliure albir es vincula directament amb l'aïllament de la dona víctima del seu entorn per part de l'home agressor. Considerant que l'entorn de la dona no ha d'interferir en la seva relació de parella (provocant que les persones externes no puguin facilitar la ruptura de la relació de maltracte).
--	--	---

Nom de l'article	Picado Valverde, E. M.; Yurrebaso Macho, A.; Álvarez Mateos, S.; Martín Sánchez, F. (2019). Creencias sobre el amor romántico y violencia de género. Un estudio con víctimas y agresores en población penitenciaria. Apuntes de Psicología, vol. 37, núm. 1, 2019, pp. 47-52. Colegio Oficial de Andalucía Occidental, Universidad de Cádiz, Universidad de Córdoba, Universidad de Huelva, Universidad de Sevilla, España	
Abstract	Cites rellevants	Aportacions a la pregunta d'investigació
En aquest estudi s'analitzen les creences relacionades amb l'amor romàntic com a element d'influència en la violència de gènere. La recerca es va realitzar sobre una mostra de 60	“Ante la afirmación “ <i>si me quiere sabrá lo que me pasa cuando estoy enfadado sin tener que preguntármelo</i> ” es más considerado como un comportamiento adaptativo de los hombres frente a las mujeres”.	La mostra, tant de homes com de dones (agressors i víctimes de violència de gènere), asseguren que la gelosia és una mostra d'amor i que l'atracció ha de ser única amb la parella, és a dir, el fet de sentir atracció cap a una altra persona és igual a que no hi ha un

participants, 30 dones i 30 homes, interns del centre penitenciari de Salamanca que en el moment de l'entrevista es trobessin participant els homes en un programa de tractament amb agressors i les dones en un programa de tractament de víctimes de violència de gènere. Els resultats més significatius indiquen majors biaixos cognitius en cas dels homes en relació amb anteposar necessitats, desitjos i interessos propis enfront dels de la parella i a l'anticipació del pensament necessari en l'amor romàntic. En el cas de les dones destaca la necessitat de celotípia i atracció única cap a la parella per a descriure l'amor autèntic. Aquest estudi posa de manifest la necessitat d'analitzar la definició d'amor romàntic per part d'homes i dones, per a detectar les distorsions cognitives més relacionades amb la violència de gènere.	“Los resultados obtenidos en este estudio demuestran la importancia del análisis de las creencias distorsionadas e interiorizadas como amor romántico en la lucha contra la violencia de género”. “Tras el estudio de la muestra se puede concluir que existe una influencia de los sesgos cognitivos, tanto el rol de víctima, como el de victimario, confirmando la necesidad urgente de intervenir en el ámbito educativo, comunitario y familiar sobre las creencias desde una perspectiva de género e igualdad”.	veritable amor. El més destacable és sobre la fidelitat pactada, és a dir, que el gran desprestigi social davant la infidelitat porta fàcilment a la justificació tan perillosa d'una conducta de control obsesiva. Hi ha una idea molt generalitzada entre les dones sobre el fet de que poden canviar a la seva parella. Segons l'article, això s'explica en base a la socialització diferenciada segons el sexe, sent les dones les que, com s'argumenta a l'article, les que interioritzen amb més facilitat i tolerància superar les adversitats. Pel que fa a l'expectativa d'anticipar la comprensió del perquè del comportament de la parella, saber què li passa a la parella, sense establir comunicació, és una idea que preval en major mesura en els homes que en les dones.
--	---	---

Nom de l'article	Bajo Pérez, I. (2020). La normalización de la violencia de género en la adultez emergente a través del mito del amor romántico. Cuestiones de género: de la igualdad y la diferencia. No. 15 2020 – e-ISSN: 2444-0221 - pp. 253-268	
Abstract	Cites rellevants	Aportacions a la pregunta d'investigació
En la societat espanyola actual, la violència de gènere continua sent un problema social molt important. A més, existeixen diversos mecanismes que ajuden al fet que aquesta violència es normalitzi, com és el cas del mite de l'amor romàntic. Aquesta recerca analitza a través de la metodologia qualitativa la situació concreta en l'adultesa emergent amb la pretensió d'analitzar, a través de discurs de les persones entrevistades, si el mite de l'amor romàntic	“<i>El amor romántico es una de las ideas más peligrosas que podemos meter en la cabeza de las nuevas generaciones. Solo crea dependencia, infidelidad y control camuflado del amor</i> (Periodista)”. “<i>Es muy desolador ver cómo personas jóvenes que se supone que han sido educadas en una mayor igualdad que sus padres, imitan patrones de conducta machistas.</i> (Socióloga y trabajadora social)”. “<i>El mito del amor romántico es la base de la violencia, nos lo tragamos a diario, las 24 horas del día, en cualquier forma. Nos muestran que la vida está hecha</i>	L'amor romàntic és perillós perquè facilita que es produeixin situacions de violència de gènere sense que ningú es qüestioni res més, simplement succeeixen i ja està. L'amor romàntic provoca la invisibilitat de la violència estructural i social. Hem après a com hem d'estimar i com volem que ens estimin (rols de l'amor romàntic). L'amor romàntic és perillós perquè naturalitzat violències com control, aïllament, gelosia, etc., que aparentment són inofensives i les víctimes li resten importància perquè no veuen res fora de “lo normal”. Les víctimes no s'adonen que estan dintre d'una relació de maltracte, fins i tot quan comença la violència física, perquè està justificada.

normalitza la violència de gènere, com és el començament d'aquestes relacions i com és d'important la socialització i educació en aquest context.	<i>para pasarla en pareja, y con ese pretexto se normaliza el amor romántico y la violencia que se ejerce detrás de esa idea</i> (Psicóloga)".	Les dones li resten importància als comportaments agressius i violents perquè consideren que “hi ha amor” i perquè tenen la capacitat de fer-los canviar. Les violències que es produeixen es camuflen en justificacions per amor: crisis de gelosia, control, aïllament social, discussions que cada cop van pujant de to, etc. Les diverses persones expertes entrevistades en aquest estudi afirmen que la violència de gènere és un dels elements més influents perquè s'exerceixi la violència de gènere.
---	--	--

Nom de l'article	Cubells, J., & Casamiglia, A. (2015). El repertorio del amor romántico y las condiciones de posibilidad para la violencia machista . <i>Universitas Psychologica</i> , 14(5), 1681-1694.	
Abstract	Cites rellevants	Aportacions a la pregunta d'investigació
El present article analitza la relació existent entre el repertori interpretatiu de l'amor romàntic i la violència masclista. Es van realitzar vuit relats de vida amb joves d'entre 25 i 35 anys (3 nois i 5 noies), centrats en les seves relacions eròtic-afectives. Es va recórrer a l'anàlisi del discurs, concretament al dels repertoris interpretatius. Aquesta aproximació ha permès identificar, caracteritzar i analitzar el repertori interpretatiu de l'amor romàntic els resultats del qual orienten les formes adequades de sentir, afavorint les relacions heterosexuals, romàntiques, monògames i duradores, que constitueixen la base del patriarcat, generant les condicions de possibilitat per a l'aparició i manteniment de la violència masclista.	“Si nos centramos en nuestro contexto occidental, capitalista y patriarcal, algunas de las características de nuestros vínculos erótico-afectivos tienen que ver, según Carlos Yela (2000), con la vigencia del amor pasional como forma normativa y legítima de relacionarnos, con la paradoja que implica basar una estructura estable –pareja, familia– en un sentimiento –el enamoramiento– con tendencia a ser efímero, la libertad en la elección de la pareja, a pesar de las presiones sociales al respecto; la heterosexualidad normativa y la dificultad de establecer un vínculo de amistad entre hombres y mujeres, la sutileza en la seducción, la irrupción del mercado en las relaciones y la creencia en los mitos del amor romántico”. “Aun así, la definición de ligar, que proviene del latín <i>ligēre</i>, remite primeramente a ‘atar’.” “En esta analogía del amor como caza, el amor puede ser leído como violento en tanto que podríamos sustituir el amante por el agresor y la amada como víctima, sin que afectara al significado”.	Metàfora: amor com a caça. En aquest anàlisi s'identifiquen expressions com <i>lligar</i>, <i>atrapar</i>, <i>tirar la canya</i>, <i>atacar</i>, <i>llançar-se</i>, etc. La caça implica que l'acció de caçar, per iniciativa pròpia, l'exerceix un individu (caçador) dirigida a un subordinat (presa). És una idea socialment acceptada, però que analitzada en profunditat amaga molta perillositat, atès que parlar d'amor en aquestes terminologies pot facilitar assumir l'execució de certes formes de violència dins les relacions. Fins i tot a l'article es parla de que l'individu caçador incorpora accions violentes cap a la presa, com vigilar, controlar, perseguir, atrapar, ferir, atacar i/o matar. És a dir, usar l'amor amb terminologies com les que s'han esmentat anteriorment, es fa inevitable la relació de l'amor amb la desigualtat de poder. Entendre l'amor dins d'aquesta metàfora implica la desigualtat entre els individus involucrats, ja que aquests estan en una diferència de posicions i d'acció, directament vinculat amb els rols de gènere heteropatriarcal existents. També s'expressa a l'article la següent reflexió: Quan el sentit metafòric de la lligadura es torna un sentit literal, l'individu li és molt difícil deslligar-se quan vol, sinó quan el deixen. La gelosia és un sentiment que s'utilitza per justificar comportaments violents, així com intentar lligar (amarrar) a la parella, el control, etc. L'enganxament. És la dificultat per poder posar distància dins un vincle, o fins i tot de desvincular-se del

	“La metáfora del amor como caza nos remite a la desigualdad de poder entre las personas implicadas en la relación romántica, basándose en sujeto-objeto y en la desigualdad entre la construcción de masculinidad-feminidad, [...]. Al mismo tiempo, la propia acción de cazar implica el uso de alguna forma de violencia”. “De esta manera, el repertorio del amor romántico orienta las formas adecuadas de sentir, pensar y actuar, favoreciendo las relaciones heterosexuales, románticas, monógamas y duraderas, y generando las condiciones de posibilidad para la violencia machista en el seno de la pareja. Así, genera subjetividades convenientes para la reproducción y mantenimiento del heteropatriarcado, mediante normas asimiladas acríticamente en el proceso de socialización. La sujeción a las normas se hace evidente mediante la propia reproducción del repertorio interpretativo del amor romántico, así como el malestar o la presión que se vive en el momento en que se transgreden las normas”.	tot. Això és degut a una falta de control sobre el posicionament d'un/a mateix/a. A l'article es mostra com les dones entrevistades expressen la seva dependència al vincle utilitzant metàfores com l'<i>enganxament</i> i <i>droga dura</i>. Així doncs, l'enganxament es relaciona directament amb l'addicció, és a dir, la dependència d'un amb l'altre, sent un factor que dificulta l'acte de deixar una relació de maltractament. 1r. Hi ha una diferència de poder entre les posicions: subjecte (caçador) i objecte (presa). 2n. El caçador utilitza diferents estratègies per aconseguir el seu objectiu de caçar/pescar a la presa. 3r. La presa es sent atrapada, el qual provoca que tingui dificultats per sortir, tot i que la relació comença a ser violenta. Per tant, l'ús de l'amor com a caça genera un escenari que facilita les pràctiques violentes i que aquestes es concebin com a legítimes dins la relació de parella, enteses com a pràctiques amoroses i romàntiques. Mecanismes per l'exteriorització. Segons els resultats de l'estudi, l'amor és entès com quelcom extern, fent ús de la metàfora de l'enamorament sobtat (en castellà <i>flechazo</i>), independent de la persona, que de manera inevitable irromp la vida, la quotidianitat de l'individu de forma irracional. Quelcom màgic i fora del control d'un/a mateix/a de manera conscient, això provoca que es justifiquin que l'amor es relacioni amb emocions irracionals, intenses i fora de control (gelosia, ira, possessió, etc.). Això facilita arribar a exercir i legitimar pràctiques violentes com el xantatge emocional, control, privació de llibertats, etc. Aquesta construcció del concepte d'amor, afavoreix les condicions per seguir mantenint una relació afectiva tot i que aquesta ja no és satisfactòria. Aquesta irracionalitat amb que és definit l'amor, com s'argumenta a l'article, pot portar a contradiccions, és a dir, ser conscients de que la relació existent no és sana, és violenta, ens fa mal, i al mateix temps no poder deixar-la anar. Fins i tot estar enamorada de la persona que ens agredeix. També, la idea de que l'amor és quelcom que irromp la nostra vida, trastoca la nostra quotidianitat, facilita un escenari on la tendència és abandonar el nostre cercle, les amistats i activitats, per donar lloc a l'amor. Això dona pas al perillós l'aïllament i renúncia. El procés de socialització, l'acceptació social de l'amor romàntic i com aquest envaeix absolutament totes les formes d'expressió cultural existents, concebut com al veritable significat de l'amor, provoca que
--	--	---

		aquestes normes s'assumeixin com a pròpies, unes normes que generen expectatives sobre l'amor de manera autoritària i es fan lloc dins de la persona, com s'expressa a l'article, a través de les formes de sentir. Així doncs, les normes socials s'interioritzen de tal forma que s'acaben normalitzant i acceptant sense gaires qüestionaments. A les entrevistes s'observa diferències entre els nois i les noies pel que fa a l'establiment de límits. A causa de la socialització diferencial entre sexes, les noies es mostren més submises quan la seva llibertat és coartada, mentre que els nois es mostren menys tolerants.
--	--	--

Nom de l'article	Rivas Rivero, E.; Bonilla Algovia, E. (2021). Relación entre mitos románticos y las actitudes hacia la igualdad de género en la adolescencia. <i>Psychology, Society & Education</i> , ISSN 2172-2085 (print) / ISSN 1989-709X (online)	
Abstract	Cites rellevants	Aportacions a la pregunta d'investigació
La desigualtat i la violència de gènere són greus problemes que afecten a totes les cultures, l'origen de les quals es troba, entre altres, en la socialització diferencial i en les pràctiques relacionals androcèntriques instaurades a través de diferents mecanismes. El present estudi, de tall transversal i disseny ex-post-facto, pretén conèixer l'associació entre els mites de l'amor romàntic i les actituds cap a la igualtat en una mostra de 1,840 adolescents d'Educació Secundària Obligatòria de Castella-la Manxa. Els resultats reporten que els perfils més favorables cap a la desigualtat de gènere accepten en major mesura els mites de l'amor romàntic. A més, les actituds menys favorables cap a la coeducació en el pla relacional permeten explicar tant la idealització de l'amor romàntic com la vinculació amor-maltracte. Finalment, es van trobar diferències entre homes i dones de perfil sexista en la major acceptació de la dimensió vinculació amor-maltracte. En conclusió, és fonamental	“La vinculación afectiva tiene una gran relevancia desde un enfoque evolutivo y de desarrollo y el amor, como constructo cultural, está íntimamente asociado a las estructuras sociales y los periodos sociohistóricos que lo han establecido. En este sentido, si las prácticas de la vida íntima se relacionan con las prácticas de la vida social, el estudio del amor romántico tiene que centrarse en las condiciones sociales y los mandatos culturales que lo mantienen vigente”. “Además, el análisis de las actitudes hacia la igualdad marca una línea de trabajo sobre la que desarrollar nuevos enfoques en la escuela partiendo de la base: la deconstrucción de los estereotipos de género a través de la coeducación”.	És un estudi amb adolescents sobre l'associació dels mites de l'amor romàntic i les actituds cap a la igualtat de gènere amb l'objectiu de conèixer l'acceptació dels mites en les seves relacions. Els resultats revelen que l'alumant amb un perfil més igualitari rebutgen la vinculació d'amor i maltracte, per tant, la divulgació de valors igualitaris assenta les bases per disminuir la normalització dels mites romàntics. Els agents socialitzadors prenen un paper molt important, són aquests els que transmeten i mantenen els estereotips de gènere, com s'argumenta a l'article, el qual afavoreix unes pràctiques abusives i coercitives en els vincles afectius, sota els mandats establerts sobre què és l'amor. El fet que la dimensió relacional es vinculi directament amb l'acceptació dels mites romàntics (idealització de l'amor, compatibilitat d'amor i maltracte), posa sobre la taula que el mandats de gènere estan molt presents en les relacions romàntiques, en les quals es marca rigorosament els rols diferenciats que han de performar les dones i els homes. Segons l'estudi, no han trobat existències estadísticament significatives pel que fa a la idealització de l'amor, però és important destacar

incorporar l'enfocament coeducatiu a les aules amb la finalitat d'eliminar la desigualtat i l'assimilació de l'ideari de l'amor romàntic, el qual se sustenta en formes relacionals basades en la dependència i genera asimetries en les relacions afectives.		que la mitjana de les noies és més elevada. Tampoc s'han trobat diferències entre l'acceptació dels mites de l'amor romàntic, però sí destaca la major tolerància dels homes respecte a la vinculació d'amor i maltracte. L'acceptació dels mites relacionats amb la desigualtat de poder, manipulació i control dins la parella possibilita la no identificació de violències i arribar a justificar-les per part de les dones víctimes. Amb el risc final de que s'exerceixi violència de gènere encoberta sota la ideologia de l'amor romàntic.
--	--	---

Annex 2. Instrument d'anàlisi: Matriu de categories

Categories	Subcategories	Descripció	Autors que ho mencionen i com ho treballen	Nota analítica
Rols de gènere	Generització de l'amor	La concepció del que és l'amor, del que s'ha de donar i del que s'espera rebre en una relació amorosa, està plenament condicionada pels rols de gènere i la socialització diferencial entre sexes.	Caro García, Carmen; Monreal Gimeno, Ma Carmen. (2017). Creencias del amor romántico y violencia de género. <i>“Los discursos muestran diferencias por género, corroborando que el “amor” es una experiencia fuertemente generizada”.</i> Ferrer Pérez, Victoria; Bosch Fiol, Esperanza. (2013). Del amor romántico a la violencia de género. Para una coeducación emocional en la agenda educativa. <i>“[...] durante todo el proceso de socialización son muchos los mensajes [...] en relación a los roles que deben asumir en las relaciones afectivas, lo que cada uno debe dar y espera recibir”.</i> <i>“Así pues, hombres y mujeres, socializados/as de manera diferencial en el contexto de una sociedad patriarcal, entenderían por amor y amar cosas diferentes”.</i> <i>“Los/as niños/as y jóvenes se socializan diferentemente también en cuanto a la violencia que nos rodea”.</i> Pel que fa a l'amor, per les dones segueix sent l'eix vertebrador i una part que prioritzen en el seu projecte vital. Mentre que els homes prioritzen el reconeixement social i la relació de parella sol ocupar un segon pla a la seva vida. L'amor està entès (des d'una postura femenina) com allò que dona sentit a les seves vides, al seu futur, i renunciar a aquest és un fracàs. Per tant, acceptar l'amor romàntic i els seus mites, dificulta que les dones que viuen en una situació de violència de gènere reaccionin per tal de sortir de la situació en la qual estan sotmeses, [...] després	Caro García, Carmen; Monreal Gimeno, Ma Carmen. (2017). Creencias del amor romántico y violencia de género. Avancem, però no deixem anar: <i>“[...] aunque esté relativamente permitido que [las mujeres] invadan terrenos masculinos, siempre y cuando no abandonen los que se consideren como propios de ellas”.</i>

			parla de la justificació i omnipotència] <i>Aurora Leal (2007): “En las chicas el amor romántico sería una forma de organizar el futuro y una construcción de la identidad personal. En los chicos el amor romántico se relaciona con la seducción, con el acceso a las muchachas”.</i> Resurrección-Rodríguez, E. y Córdoba-Iñesta, A. I. (2020). Amor romántico y violencia de género. En un dels àmbits on és vigent la bretxa de gènere és en la diferenciació en la concepció de l'amor. Així doncs, homes i dones encarnen rols molt diferents dins les relacions. Pel que fa a l'AMOR, hi ha dues idees importants a destacar. La primera és que té un paper molt important en el procés de subjectivació a occident. La segona, ajuda a la generació i perpetuació de les desigualtats de gènere. Piñeiro, Y.; Yela, C.; Piñuela, R. (2022). Mitos románticos en muestras de hombres agresores y no agresores. En el home agressor es mostra un model d'amor paternalista i sexista, als quals el masclisme els hi ofereix la seguretat en la seva identitat com a homes. També tenen molt acceptat el mite “sentit de vida”, és a dir, l'amor com a base de la felicitat, provocant una gran dependència. En aquest sentit, si se suma la baixa autoestima, la por davant la soledat, etc., és molt fàcil que acabi derivant a una obsessió cap a la seva parella i la relació.	
	Relacions de poder	Les desigualtats de gènere persisteixen, es disparen les diferències i desequilibris quan parlem d'amor i relacions de parella.	Caro García, Carmen; Monreal Gimeno, Ma Carmen. (2017). Creencias del amor romántico y violencia de género. <i>“La desigualdad [entre sexos] persiste y cuando hablamos de “amor” los desequilibrios y diferencias son aún mayores”</i>	Marroquí, M.; Cervera, P. (2014). Interiorización de los falsos mitos del amor romántico en jóvenes. Actualment, els prejudicis dels rols de gènere dins l'àmbit familiar poden semblar que estan

			Destacar que els nois busquen una noia que el seu estil d'amor dominant sigui l'Àgape quan busquen una relació més estable (des de la perspectiva Pragma). Són precisament aquest perfil de noies les que pateixen més violència en les seves relacions sexo-afectives. Ferrer Pérez, Victoria; Bosch Fiol, Esperanza. (2013). Del amor romántico a la violencia de género. Para una coeducación emocional en la agenda educativa. El paper de les dones pel que fa a les relacions sexo-afectives és de subordinació i cura, mentre que el dels homes és de dominació i independència. Existeix una correlació històrica i cultural entre la masculinitat i la violència, domini i agressivitat, com a prova de virilitat. En canvi, les dones assumeixen comportaments passius i submisos. Això facilita que aquestes siguin més vulnerables al patiment de comportaments violents i l'assumpció del rol de víctimes. Luis Rojas Marcos (psiquiatra) argumenta que existeixen tres racionalitzacions culturals per justificar la violència masculina: culte al "mascle", la glorificació de la competitivitat i el principi diferenciador els "altres". Malgrat que no hi ha cap evidència científica de que els homes són violents "per naturalesa", la cultura patriarcal aprofita i fomenta el potencial biològic agressiu masculí per tal de justificar els homes agressius i violents. Així doncs, construeix una civilització on aquests aprenen a donar curs a actituds i comportaments agressius o a reprimir-los, segons el que s'espera de ser home o dona. (Sobre la dependència de les dones en la parella): Aquest ordre establert trontolla quan les dones s'allunyen de la tradicionalitat, això pot donar lloc a l'esclat de la violència. És a dir, quan l'home percep que la seva parella defuig del seu control, és a través de la por que	pràcticament superats, atès que s'ha avançat molt en la conscientització i construcció de "noves masculinitats", l'empoderament de la dona i la seva autonomia, per posar alguns exemples. Però aquests rols segueixen sent predominants en la nostra societat, sent subtils i imperceptibles a causa de la seva interiorització i naturalització durant segles. Així doncs, es dona pas al perillós masclisme benèvol, el qual propicia que la violència de gènere segueixi guanyant terreny. És molt perillós que no es sàpiga detectar els primers indicadors de maltractament, a causa de mites romàntics interioritzats en el nostre imaginari social, i porti a una relació de dependència que sigui molt difícil de sortir. Piñeiro, Y.; Yela, C.; Piñuela, R. (2022). Mitos románticos en muestras de hombres agresores y no agresores. Els resultats mostren que el factor que menys destaca és el de la Possessió, tot i així hi ha una notable presència d'aquest en la mostra d'homes agressors. Es podria relacionar directament amb diverses qüestions que sovint caracteritzen a aquest col·lectiu: inseguretat en la relació, necessitat de control, baixa autoestima i l'influència de la virilitat des d'una posició de dominació, agressivitat i protecció. Les variables que prediuen
--	--	--	--	--

		intenta subordinar-la i pugui evitar que desenvolupi la seva autonomia personal i llibertat d'elecció. <i>“La crítica desde una perspectiva de género y feminista en tanto en cuanto una parte importante de estos mitos han sido impulsados desde diferentes estamentos religiosos de la sociedad patriarcal para reforzar el papel pasivo y de subordinación de la mujer al varón”.</i> <i>“El concepto de amor romántico no sólo no es ajeno a la socialización de género si no que es impulsado y sostenido por ella y la construcción social de este tipo de amor se ha fraguado desde una concepción patriarcal asentada en las desigualdades de género, la discriminación hacia las mujeres y la sumisión de éstas a la heterosexualidad como única forma de relación afectivo-sexual”.</i> Na Pai, et al. (2013). En defensa d'Afrodita. Contra la cultura de la monogàmia. Quan les dones entreguen la seva energia emocional sense rebre-la de forma recíproca, la persona que rep l'estima pren més poder, creixent així la mútua dependència però des de posicions totalment diferents, esa dir, qui dóna és el subordinat, qui rep és el dominant. Quan creix l'autoestima del dominant, disminueix la del subordinat, així també amb la confiança, entre d'altres. Marroquí, M.; Cervera, P. (2014). Interiorización de los falsos mitos del amor romántico en jóvenes. Ens posem les mans al cap quan les estadístiques revelen que els casos de violència de gènere entre joves va en alça, quan precisament les noves generacions han crescut i s'han criat en una societat aparentment democràtica, amb igualtat de drets, entre d'altres, però segueixen perpetuant aquest desequilibri de poder i violència.	el ser un home agressor, segons l'article, són: el maltracte rebut i el Romaniticisme. L'agressor pot mostrar una distorsió del concepte de maltractament, per exemple a l'article fan referència a que quan la seva parella els discuteix o insisteixi amb quelcom ells ho interpretin com a rebre violència. Inclús el comportament no verbal de la seva parella, ho llegeixen com una resposta provocadora i hostil. Bajo Pérez, I. (2020). La normalización de la violencia de género en la adultez emergente a través del mito del amor romántico. Les diverses persones expertes entrevistades en aquest estudi afirmen que la violència de gènere és un dels elements més influents perquè s'exerceixi la violència de gènere. <i>“El amor romántico es una de las ideas más peligrosas que podemos meter en la cabeza de las nuevas generaciones. Solo crea dependencia, infidelidad y control camuflado del amor (Periodista)”.</i> <i>“Es muy desolador ver cómo personas jóvenes que se supone que han sido educadas en una mayor igualdad que sus padres, imitan patrones de conducta machistas. (Socióloga y trabajadora social)”.</i> Cubells, J., & Casamiglia, A. (2015). El repertorio del amor romántico y las
--	--	--	--

		Per tant, fa pensar que en les estratègies per fer front a la violència de gènere s'obliden de tenir en compte altres qüestions com és l'amor romàntic i, conseqüentment, la cultura de la monogàmia. Aquests profanen valors, actituds i ideals que es transmeten entre generacions. Resurrección-Rodríguez, E. y Córdoba-Iñesta, A. I. (2020). Amor romántico y violencia de género. <i>“Una determinada ideología y práctica del amor conlleva de manera implícita una forma específica y naturalizada de convertirnos individual y socialmente en hombres y mujeres, construyendo para las mujeres una identidad de género subordinada, lo cual tiene consecuencias a distintos niveles del espectro de las relaciones de género”.</i> <i>“Este concepto de amor [amor romántic] podría clasificarse dentro del modelo de sexismo benévolo [masclisme benévol], caracterizado por considerar a las mujeres de manera estereotipada, vulnerables y necesitadas de la protección de un hombre. Este modelo promueve la subordinación de las mujeres ofreciéndole a cambio recompensas de protección, idealización y afecto”.</i> Piñeiro, Y.; Yela, C.; Piñuela, R. (2022). Mitos románticos en muestras de hombres agresores y no agresores. CORRELACIÓ VIOLÈNCIA I MASCULINITAT. En els resultats de la investigació hi ha onze mites que no obtenen diferències significatives entre les mostres d'homes agressors i no agressors, dels quals destaquen: sacrifici, disponibilitat, <i>macho dominante</i>, <i>Don Juan</i> i propietat. Els quals estan totalment lligats a la fusió, dominància i masclisme. Pel que fa al mite del perdó, és que l'home agressor busca fins al punt d'exigir el perdó de la parella (a través d'amenaques o obligar a jurar que no ho	condiciones de posibilidad para la violencia machista. L'enganxament. És la dificultat per poder posar distància dins un vincle, o fins i tot de desvincular-se del tot. Això és degut a una falta de control sobre el posicionament d'un/a mateix/a. A l'article es mostra com les dones entrevistades expressen la seva dependència al vincle utilitzant metàfores com l'<i>enganxament</i> i <i>droga dura</i>. Així doncs, l'enganxament es relaciona directament amb l'addicció, és a dir, la dependència d'un amb l'altre, sent un factor que dificulta l'acte de deixar una relació de maltractament. A les entrevistes s'observa diferències entre els nois i les noies pel que fa a l'establiment de límits. A causa de la socialització diferencial entre sexes, les noies es mostren més submises quan la seva llibertat és coartada, mentre que els nois es mostren menys tolerants. <i>“La metáfora del amor como caza nos remite a la desigualdad de poder entre las personas implicadas en la relación romántica, basándose en sujeto-objeto y en la desigualdad entre la construcción de masculinidad-feminidad, [...]. Al mismo tiempo, la propia acción de cazar implica el uso de alguna forma de violencia”.</i> Rivas Rivero, E.; Bonilla Algovia, E. (2021). Relación entre mitos románticos y las actitudes
--	--	---	--

			tornarà a fer, etc.), després dels episodis de violència. Picado Valverde, et al. (2019). Creencias sobre el amor romántico y violencia de género. Un estudio con víctimas y agresores en población penitenciaria. <i>“Tras el estudio de la muestra se puede concluir que existe una influencia de los sesgos cognitivos, tanto el rol de víctima, como el de victimario, confirmando la necesidad urgente de intervenir en el ámbito educativo, comunitario y familiar sobre las creencias desde una perspectiva de género e igualdad”.</i> Cubells, J., & Casamiglia, A. (2015). El repertorio del amor romántico y las condiciones de posibilidad para la violencia machista. Metàfora: amor com a caça. En aquest anàlisi s'identifiquen expressions com <i>lligar, atrpar, tirar la canya, atacar, llançar-se</i>, etc. La caça implica que l'acció de caçar, per iniciativa pròpia, l'exerceix un individu (caçador) dirigida a un subordinat (presa). És una idea socialment acceptada, però que analitzada en profunditat amaga molta perillositat, atès que parlar d'amor en aquestes terminologies pot facilitar assumir l'execució de certes formes de violència dins les relacions. Fins i tot a l'article es parla de que l'individu caçador incorpora accions violentes cap a la presa, com vigilar, controlar, perseguir, atrapar, ferir, atacar i/o matar. És a dir, usar l'amor amb terminologies com les que s'han esmentat anteriorment, es fa inevitable la relació de l'amor amb la desigualtat de poder. Entendre l'amor dins d'aquesta metàfora implica la desigualtat entre els individus involucrats, ja que aquests estan en una diferència de posicions i d'acció, directament vinculat amb els rols de gènere heteropatriarcals existents.	hacia la igualdad de género en la adolescencia. El fet que la dimensió relacional es vinculi directament amb l'acceptació dels mites romàntics (idealització de l'amor, compatibilitat d'amor i maltracte), posa sobre la taula que el mandats de gènere estan molt presents en les relacions romàntiques, en les quals es marca rigorosament els rols diferenciats que han de performar les dones i els homes. Segons l'estudi, no han trobat existències estadísticament significatives pel que fa a la idealització de l'amor, però és important destacar que la mitjana de les noies és més elevada. Tampoc s'han trobat diferències entre l'acceptació dels mites de l'amor romàntic, però sí destaca la major tolerància dels homes respecte a la vinculació d'amor i maltracte. [idea de no rebel·lió pel desig de la víctima cap el seu agressor]
--	--	--	---	--

			<i>“En esta analogía del amor como caza, el amor puede ser leído como violento en tanto que podríamos sustituir el amante por el agresor y la amada como víctima, sin que afectara al significado”.</i> 1r. Hi ha una diferència de poder entre les posicions: subjecte (caçador) i objecte (presa). 2n. El caçador utilitza diferents estratègies per aconseguir el seu objectiu de caçar/pescar a la presa. 3r. La presa es sent atrapada, el qual provoca que tingui dificultats per sortir, tot i que la relació comença a ser violenta. Per tant, l'ús de l'amor com a caça genera un escenari que facilita les pràctiques violentes i que aquestes es concebin com a legítimes dins la relació de parella, enteses com a pràctiques amoroses i romàntiques.	
	Sacrifici del Jo	La renúncia, entrega, cura i servei incondicional per satisfer a l'altre, autoresponsabilitzant-se del seu benestar, avantposant-lo a la satisfacció de les necessitats pròpies.	Caro García, Carmen; Monreal Gimeno, Ma Carmen. (2017). Creencias del amor romántico y violencia de género. Pel que fa als estils d'amor, per una banda, en les noies es presenta la passió lligada a l'altruisme i sacrifici. És a dir, les noies tendeixen a una valoració de l'autorenuncia, satisfer a l'altre, sentiment de protecció i cura per sobre de la satisfacció de les seves pròpies necessitats. El desig de conservar els vincles amorosos per sobre tot. Existeix una perillosa relació entre l'estil d'amor adoptat per les noies (Eros + Ágape), totalment normalitzat socialment, el qual les condueix a desviure's per l'amor, posant aquest per davant d'elles mateixes. <i>“Las chicas están preparadas para una “entrega total” a través del amor”.</i> Ferrer Pérez, Victoria; Bosch Fiol, Esperanza. (2013). Del amor romántico a la violencia de género.	Ideologia de l'altruisme femení. El sacrifici del jo acaba derivant en no conèixer les pròpies necessitats i desitjos, i creure que les necessitats i desitjos de l'altre són les d'un mateix. La dona cada vegada va perdent el seu espai personal, fins acabar endinsant-se completament a la vida de la seva parella. Des del punt de vista social, és la bellesa la que les fa visibles, acceptades i valorades... És el seu aspecte físic quelcom clau inclus per la seva pròpia satisfacció? Per ser escollides? Sobretot en les noies es presenta una perillosa concepció: som capaces de canviar a la parella. Això facilita a aguantar el que

			Para una coeducación emocional en la agenda educativa. El paper de les dones pel que fa a les relacions sexo-afectives és de subordinació i cura, mentre que el dels homes és de dominació i independència. A les dones, en canvi, se'ls ha socialitzat per l'àmbit privat, provocant que la seva gratificació i autoestima vingui d'aquest. Per tant, se'ls ha fomentat l'àrea afectiva, reprimint les seves llibertats, talents, ambicions i independència. Clara Coria (2005): <i>“La organización de nuestra sociedad patriarcal ha preparado durante siglos al género femenino para transitar por la vida al servicio de las necesidades ajenas. [...] De tanto profundizar en deseos ajenos, suelen perder la habilidad para descifrar los propios y, de tanto acomodarse para satisfacer aquellos, terminan haciendo propios los deseos de otros”</i>. Les dones, per l'altra banda, el seu paper és molt clar: cuidadora i responsable del benestar dels demés. Es mesura la seva vàlua a través de la seva capacitat d'entrega i servei, sense esperar res a canvi, fins al punt de renunciar les seves pròpies necessitats. Na Paï, et al. (2013). En defensa d'Afrodita. Contra la cultura de la monogàmia. <i>“La violència fruit de la cultura de la monogàmia pot prendre moltes diverses formes: la trobem en la repressió sexual i afectiva que comporta l'exclusivitat amorosa, en el control per part de la parella, en l'entrega total al benestar de la parella, oblidant-ne o sacrificant-ne el propi [...]”</i>. Els rols de gènere apresos i, consegüentment, tatuats al subconscient s'activen, com s'esmenta al llibre: fruit de nosaltres i de les expectatives, comportament i desig de l'altra. Pel que	sigui dins la relació, amb l'esperança de que canviarà, fins que ja no podem més o fins que ja és massa tard per marxar. Bajo Pérez, I. (2020). La normalización de la violencia de género en la adultez emergente a través del mito del amor romántico. Les dones li resten importància als comportaments agressius i violents perquè consideren que “hi ha amor” i perquè tenen la capacitat de fer-los canviar. Cubells, J., & Casamiglia, A. (2015). El repertorio del amor romántico y las condiciones de posibilidad para la violencia machista. També, la idea de que l'amor és quelcom que irromp la nostra vida, trastoca la nostra quotidianitat, facilita un escenari on la tendència és abandonar el nostre cercle, les amistats i activitats, per donar lloc a l'amor. Això dona pas al perillós l'aïllament i renúncia.
--	--	--	--	--

			fa a les dones, adopten un rol de cura, font d'afecte inesgotable, comprensió, atenció, responsabilitat, tendresa, etc. [després parla de la contenció comunicativa en homes] Resurrección-Rodríguez, E. y Córdoba-Iñesta, A. I. (2020). Amor romántico y violencia de género. Les noies tendeixen a un major sacrifici i entrega incondicional a les necessitats de la parella, a l'auto-renúncia pels desitjos de l'altre. Amb l'objectiu de seguir conservant el vincle per sobre de qualsevol cosa. Després de la intervenció, les dones rebutgen qualsevol afirmació que tingui a veure amb superposar els desitjos i necessitats de la parella per sobre de les seves. L'ideal d'amor romàntic no presenta una violència explícita cap a la dona, sinó que transmet una imposició d'aquestes a l'encarnació dels rols femeninitzats com la subordinació, entrega absoluta, dependència... els quals les condueixen a ser més vulnerables a la violència. <i>“Según esta psicóloga [Coto Taléns], el hombre y la mujer están representados por figuras circulares distintas pero, a lo largo de la relación, la mujer va perdiendo su espacio personal para acabar adentrándose dentro del espacio del hombre, configurando la forma de un huevo frito”.</i> Piñeiro, Y.; Yela, C.; Piñuela, R. (2022). Mitos románticos en muestras de hombres agresores y no agresores. La mostra d'homes agressors es centra principalment en l'Abnegació i el Romanticisme. El primer [Abnegació] es refereix a l'exigència de l'entrega i renúncia, per tal de satisfer els desitjos de la parella. Es considera que aquest exercici pot suposar una gran impotència i ira que porti a la violència, una qüestió major en els homes. Això és	
--	--	--	---	--

			perquè aquests tenen una menor tolerància al sacrifici i renúncia en nom de l'amor (però no obstant esperen això de la seva parella). L'home agressor, pel que fa a l'entrega, espera un recolzament incondicional per part de la seva parella. Pel que fa al mite del canvi, tenen una expectativa idíl·lica (d'entrega i sacrifici absolut) de com ha de ser la seva dona, sense acceptar-la com realment és. Connectat directament amb el mite de la exigència d'estar atès constantment per la seva parella. <i>“También reflexionan sobre si la entrega que refiere el hombre agresor en la relación se basa en esperarla o exigirla de la víctima, y si en su concepto de sacrificio podría estar latente su rol de dominancia, control y «protección» (Posesión), creyendo que su función sería la de «educar a la mujer» en base a su ideal de pareja (y su fuerte inseguridad en el vínculo)”.</i> Picado Valverde, et al. (2019). Creencias sobre el amor romántico y violencia de género. Un estudio con víctimas y agresores en población penitenciaria. Hi ha una idea molt generalitzada entre les dones sobre el fet de que poden canviar a la seva parella. Segons l'article, això s'explica en base a la socialització diferenciada segons el sexe, sent les dones les que, com s'argumenta a l'article, les que interioritzen amb més facilitat i tolerància superar les adversitats.	
	Carències emocionals i comunicatives	Carència d'habilitats per expressar i gestionar les emocions i sentiments, el qual porta a no comunicar-los.	Caro García, Carmen; Monreal Gimeno, Ma Carmen. (2017). Creencias del amor romántico y violencia de género. Per l'altra banda, els nois manifesten una menor renúncia, sacrifici i entrega i, per tant, major contenció emocional. En els nois es destaca l'interès per les relacions transitòries i la prioritització de les seves necessitats futures.	Piñeiro, Y.; Yela, C.; Piñuela, R. (2022). Mitos románticos en muestras de hombres agresores y no agresores. <i>“Además, la escasa implicación emocional del agresor (y su dificultad en la gestión de sus emociones) podría promover el depositar fuertes</i>

		Ferrer Pérez, Victoria; Bosch Fiol, Esperanza. (2013). Del amor romántico a la violencia de género. Para una coeducación emocional en la agenda educativa. Als homes tradicionalment se'ls ha ensenyat a produir i progressar en l'àmbit públic, el qual té com a conseqüència que la seva font de gratificació i autoestima provinguin del món exterior. En aquest sentit, se'ls reprimeix àrea afectiva i es potència les seves llibertats, talents, ambicions i independència. De la mateixa manera passa amb l'expressió de les emocions, però de la manera inversa. En aquest cas, la socialització masculina dictamina que pràcticament amaguin les seves emocions, especialment aquelles que són considerades indicadors de debilitat: por, tristesa o l'amor, entre d'altres. Així doncs, l'amor no es pot expressar en la seva totalitat, en contraposició s'exhibirà com quelcom que dominen i controlen. Na Pai, et al. (2013). En defensa d'Afrodita. Contra la cultura de la monogàmia. [sacrifici del jo...] En contraposició, els homes experimenten les conseqüències de no haver treballat les seues sentiments i pateixen una "amputació emocional". Arrossegueu les carències comunicatives i freqüentment els porta a la frustració i la ira. Piñeiro, Y.; Yela, C.; Piñuela, R. (2022). Mitos románticos en muestras de hombres agresores y no agresores. Entre les característiques que destaquen en els homes agressors són no soportar el conflicte, la dificultat de comunicació i aïllament emocional. Així com l'idea d'una forta anticipació de pensament en el maltractador, és a dir, que la dona hauria de saber el que li succeeix a la seva parella quan aquest s'enfada	<i>expectativas sobre su bienestar en la pareja sin tomar una postura agente en ello".</i>
--	--	--	---

			sense prèvia comunicació. Dificultant així l'expressió de les emocions de manera sincera, assertiva, oberta i afectuosa entre la parella, aïllant-se emocionalment. També es destaca a l'article, la forta necessitat de l'home agressor de rebre afecte i amor davant el que reaccionen amb rabia si no es satisfà. Així doncs tornem al mateix que s'ha argumentat anteriorment: l'expectativa de que la seva parella ha de conèixer el seu estat emocional per art de màgia. Per tant, així es com els maltractadors fan front els problemes de parella: sense comunicació i esperant afecte i comprensió per part de la seva parella de quelcom que no s'ha parlat. Si això no succeeix, pot derivar a frustració, ira i explosionar en forma de violència. Picado Valverde, et al. (2019). Creencias sobre el amor romántico y violencia de género. Un estudio con víctimas y agresores en población penitenciaria. Pel que fa a l'expectativa d'anticipar la comprensió del perquè del comportament de la parella, saber què li passa a la parella, sense establir comunicació, és una idea que preval en major mesura en els homes que en les dones. <i>“Ante la afirmación “si me quiere sabrá lo que me pasa cuando estoy enfadado sin tener que preguntármelo” es más considerado como un comportamiento adaptativo de los hombres frente a las mujeres”.</i>	
Mites romàntics	Transmissions socials sobre l'amor	Hem après a com hem d'estimar i com volem que ens estimin, tot construint unes expectatives sobre les relacions amoroses impossibles.	Caro García, Carmen; Monreal Gimeno, Ma Carmen. (2017). Creencias del amor romántico y violencia de género. <i>“En nuestra sociedad aprendemos que el amor ideal es el amor romántico”.</i> <i>“A pesar de los cambios, y de lo que se manifiesta superficialmente, en el fondo sigue existiendo la identificación con el amor romántico”.</i>	Caro García, Carmen; Monreal Gimeno, Ma Carmen. (2017). Creencias del amor romántico y violencia de género. Parlen de “relación seria” [les participants de l'estudi] però... què és? L'atenció? La fidelitat? L'exclusivitat sexual?... Els altres tipus de

			Després de la Formació en Gènere, s'observen canvis en els discursos de les noies, qüestionant-se diferents aspectes sobre l'amor. Però, en els nois no s'observen canvis. És cert que a les noies s'observa que s'adonen de les trampes de l'amor, però no desapareixen les idees prèvies sobre "el amor verdadero". Les creences apreses sobre l'amor són molt difícils d'erradicar, atès que estan totalment interioritzades en el més profund de l'imaginari socio-afectiu. <i>"Es importante que comencemos a hablar de buen amor, amor maduro, y transmitirlo en todos lo contextos, pero muy especialmente en espacios educativos, y aprendamos desde niños y niñas que el amor no puede estar basado en la propiedad privada y la violencia no puede ser una herramienta para solucionar problemas. Y de este modo ayudar en el camino hacia la igualdad"</i>. Ferrer Pérez, Victoria; Bosch Fiol, Esperanza. (2013). Del amor romántico a la violencia de género. Para una coeducación emocional en la agenda educativa. El psicòleg Robert J. Sternberg defensa que l'amor té tres components bàsics: la intimitat, la passió i el compromís i que la combinació de tots tres dona lloc a diverses possibles classes d'amor. Sota aquesta premisa, l'amor romàntic inclou intimitat i passió, però no compromís, conduint el vincle en qüestió al fracàs, ja que és molt difícil que aquest es mantingui en el temps. A causa de l'amor romàntic es delimiten les expectatives vitals, provoca el desempoderament, augmenten els prejudicis, pors i frustracions, etc., el qual pot portar a la violència masculina quan es considera a la parella com a una propietat i, a més, no compleix amb les expectatives generades (impossibles, frustrants, etc.).	relacions no són sèries? Només hi ha una manera de relacionar-se seriosament? <i>"La Formación de Género en Educación Superior es una herramienta eficaz para deconstruir creencias aprendidas sobre el "mal amor" [...]. Pero es necesario un trabajo continuado [...] para dotar al alumnado de las herramientas necesarias para el cambio y completar el desarrollo de la conciencia de género"</i>. Na Pai, et al. (2013). En defensa d'Afrodita. Contra la cultura de la monogàmia. Si no resolem aquests sentiments, és molt probable que al créixer augmentin fins al punt de que s'arriï una relació en base a l'odi, el qual és, citant un fragment del llibre: "altament propens a esdevenir violència i que pot esclatar en forma de maltractaments psicològics o físics, tant vers la parella com autoinfligida". De totes les conseqüències que ens podem trobar envers la cultura de la monogàmia, [I JO INCLOC: L'AMOR ROMÀNTIC] socialment només es rebutja quan arriba al punt més tràgic i fatídic: la violència de gènere. Així doncs, en cap moment es posa en dubte el masclisme com a arrel de la qüestió, però mai es menciona la cultura de la monogàmia. En contraposició es fa referència a la gelosia, possessivitat, baixa autoestima, dependència
--	--	--	--	--

			[Sobre l'amor romàntic] “Dado su carácter y las altas expectativas que generan (inalcanzables en la mayoría de los casos), puedan generar importantes consecuencias personales (insatisfacción, frustración, sufrimiento...) y sociales (sanción social, desaprobación...)”. Na Pai, et al. (2013). En defensa d'Afrodita. Contra la cultura de la monogàmia. La cultura de la monogàmia, totalment enllaçada a l'ideal d'amor romàntic, promou una sèrie de sentiments que, tal com s'esmenta al llibre, s'entremesclen i es retroalimenten. Aquests són: la gelosia, la por, la baixa autoestima i la frustració o traïció. Aquests no són sentiments insuperables i som éssers totalment capaços de treballar aquests i reduir-los a la mínima expressió. Això facilita construir un nou imaginari col·lectiu, on l'amor no vagi de bracet amb l'exclusivitat i la repressió sexual (entre d'altres). És possible i molt més saludable, atès que definitivament ens sentim molt millor quan es supera aquesta possessivitat i compartim, en comptes de sentir por perquè ens puguin pendre allò que “és nostre”. Els nostres sentiments es troben en gran mesura condicionats per la cultura en la qual hem crescut i, d'aquesta manera, poden ser manipulats pel sistema d'educació que imparteix, així com el <i>mass media</i>. “Si bé no es dubta a assenyalar el masclisme com a arrel i causa estructural d'aquesta violència, utilitzar la cultura de la monogàmia en aquests mateixos termes és quelcom inaudit”. Resurrección-Rodríguez, E. y Córdoba-Iñesta, A. I. (2020). Amor romántico y violencia de género. La socialització afectivo sexual que es segueix difundint persegueix un model de conducta amorosa amb unes	emocional, entre d'altres, dels agressors, com si no fossin precisament les qüestions que propicia la cultura de la monogàmia. La parella acostuma a conviure en l'entorn domèstic i l'absència de terceres persones que puguin qüestionar i assenyalar la violència facilita que, en aquest espai aïllat, s'afavoreixi el creixement i perpetuació en el temps de la mateixa. Tenint en compte tot això, l'arrel del problema no recau especialment en els agressors, sinó en el propi sistema i el model hegemònic relacional que facilita que la violència i el maltractament es reproduïxin. Resurrección-Rodríguez, E. y Córdoba-Iñesta, A. I. (2020). Amor romántico y violencia de género. Els resultats posteriors a la intervenció del programa “El amor y las relaciones de pareja saludables” mostra que realment un programa com aquest és eficaç, i és possible sentar les bases per canviar les creences de les persones, tot i que siguin dones víctimes de violència de gènere, les quals han mantingut relacions abusives durant una llarga durada. Piñeiro, Y.; Yela, C.; Piñuela, R. (2022). Mitos románticos en muestras de hombres agresores y no agresores. Els seus resultats determinen que la prevalença dels mites
--	--	--	---	---

		expectatives impossibles, les quals és molt probable que acabi en infidelitats, frustracions, etc., [... porta a justificar accions...] Després de la intervenció, la tipologia d'amor més acceptada és la de "amor compañero", és a dir, una construcció de relacions igualitàries, igual que les d'amistat, sense subordinació, control, dominació, patiment, dependència, etc. Piñeiro, Y.; Yela, C.; Piñuela, R. (2022). Mitos románticos en muestras de hombres agresores y no agresores. Pel que fa al Romanticisme, aquest recull una sèrie de creencies associades a expectatives molt elevades i impossibles d'assolir, les quals estan potencialment vinculades a la impotència, decepció, frustració, etc. Tot això, se li suma la poca tolerància dels homes agressors davant aquests sentiments, tanmateix la dificultat que presenten de reconèixer altres emocions que no siguin la ira. Tot això els porta a executar violència. <i>"Este [home agresor] podría amar un modelo de amor y de pareja idílico y fantástico que le llevase a una fuerte frustración en la relación, sin amar verdaderamente a la pareja".</i> <i>"Este mito [el mite del matrimoni] puede ser problemático al fundamentar el compromiso en una unión romántica pasional que presenta más preminencia al inicio de la relación, con la impotencia que puede conllevar permanecer en la pareja porque el matrimonio se constituya como barrera para abandonarla, sin que exista un deseo real de permanecer en la relación".</i> Picado Valverde, et al. (2019). Creencias sobre el amor romántico y violencia de género. Un estudio con víctimas y agresores en población penitenciaria.	de l'amor romàntic és significativament superior en els homes agressors (condemnats per violència de gènere), que no pas en els homes no agressors. Els homes agressors presenten una gran inseguretat i temor a quedar-se sols, així doncs els mites romàntics faciliten un model de parella que genera certa seguretat i s'allunya de la incertesa. El mite de lliure albir es vincula directament amb l'aïllament de la dona víctima del seu entorn per part de l'home agressor. Considerant que l'entorn de la dona no ha d'interferir en la seva relació de parella (provocant que les persones externes no puguin facilitar la ruptura de la relació de maltracte). Bajo Pérez, I. (2020). La normalización de la violencia de género en la adultez emergente a través del mito del amor romántico. L'amor romàntic és perillós perquè facilita que es produeixin situacions de violència de gènere sense que ningú es qüestionï res més, simplement succeeixen i ja està. L'amor romàntic provoca la invisibilitat de la violència estructural i social. Hem après a com hem d'estimar i com volem que ens estimin (rols de l'amor romàntic). L'amor romàntic és perillós perquè naturalitza violències com control, aïllament, gelosia, etc., que
--	--	---	---

			<i>“Los resultados obtenidos en este estudio demuestran la importancia del análisis de las creencias distorsionadas e interiorizadas como amor romántico en la lucha contra la violencia de género”.</i> Cubells, J., & Casamiglia, A. (2015). El repertorio del amor romántico y las condiciones de posibilidad para la violencia machista. <i>“Si nos centramos en nuestro contexto occidental, capitalista y patriarcal, algunas de las características de nuestros vínculos erótico-afectivos tienen que ver, según Carlos Yela (2000), con la vigencia del amor pasional como forma normativa y legítima de relacionarnos, con la paradoja que implica basar una estructura estable –pareja, familia– en un sentimiento –el enamoramiento– con tendencia a ser efímero, la libertad en la elección de la pareja, a pesar de las presiones sociales al respecto; la heterosexualidad normativa y la dificultad de establecer un vínculo de amistad entre hombres y mujeres, la sutileza en la seducción, la irrupción del mercado en las relaciones y la creencia en los mitos del amor romántico”.</i> <i>“De esta manera, el repertorio del amor romántico orienta las formas adecuadas de sentir, pensar y actuar, favoreciendo las relaciones heterosexuales, románticas, monógamas y duraderas, y generando las condiciones de posibilidad para la violencia machista en el seno de la pareja. Así, genera subjetividades convenientes para la reproducción y mantenimiento del heteropatriarcado, mediante normas asimiladas acríticamente en el proceso de socialización. La sujeción a las normas se hace evidente mediante la propia reproducción del repertorio interpretativo del amor romántico, así como el malestar o la presión que se vive en el momento en que se transgreden las normas”.</i>	aparentment són inofensives i les víctimes li resten importància perquè no veuen res fora de “lo normal”. Les víctimes no s’adonen que està dintre d’una relació de maltracte, fins i tot quan comença la violència física, perquè està justificada. Ens mostren una vida que està feta per passar-la en parella, per passar-la en parella monògama, no es conceben més alternatives. Les alternatives existents es venen com no funcionen a la llarga, no tenen sentit, no s’adeqüen al que dictamina la vida i la naturalesa. Aquests conceptes són construccions socials i profanats per tots i totes nosaltres, no és ni biològic, ni natural, és plenament SOCIAL. <i>“El mito del amor romántico es la base de la violencia, nos lo tragamos a diario, las 24 horas del día, en cualquier forma. Nos muestran que la vida está hecha para pasarla en pareja, y con ese pretexto se normaliza el amor romántico y la violencia que se ejerce detrás de esa idea (Psicóloga)”.</i> Cubells, J., & Casamiglia, A. (2015). El repertorio del amor romántico y las condiciones de posibilidad para la violencia machista. També s’expressa a l’article la següent reflexió: Quan el sentit metafòric de la lligadura es torna un sentit literal, l’individu li és molt difícil deslligar-se quan vol, sinó quan el deixen.
--	--	--	--	--

			Rivas Rivero, E.; Bonilla Algovia, E. (2021). Relación entre mitos románticos y las actitudes hacia la igualdad de género en la adolescencia. Els resultats revelen que l'alumant amb un perfil més igualitari rebutgen la vinculació d'amor i maltracte, per tant, la divulgació de valors igualitaris assenta les bases per disminuir la normalització dels mites romàntics. Els agents socialitzadors prenen un paper molt important, són aquests els que transmeten i mantenen els estereotips de gènere, com s'argumenta a l'article, el qual afavoreix unes pràctiques abusives i coercitives en els vincles afectius, sota els mandats establerts sobre què és l'amor.	Aquesta construcció del concepte d'amor, afavoreix les condicions per seguir mantenint una relació afectiva tot i que aquesta ja no és satisfactòria. Aquesta irracionalitat amb que és definit l'amor, com s'argumenta a l'article, pot portar a contradiccions, és a dir, ser conscients de que la relació existent no és sana, és violenta, ens fa mal, i al mateix temps no poder deixar-la anar. Fins i tot estar enamorada de la persona que ens agraideix. El procés de socialització, l'acceptació social de l'amor romàntic i com aquest envaeix absolutament totes les formes d'expressió cultural existents, concebut com al veritable significat de l'amor, provoca que aquestes normes s'assumeixin com a pròpies, unes normes que generen expectatives sobre l'amor de manera autoritària i es fan lloc dins de la persona, com s'expressa a l'article, a través de les formes de sentir. Així doncs, les normes socials s'interioritzen de tal forma que s'acaben normalitzant i acceptant sense gaires qüestionaments.
	Omnipotència de l'amor	La idea que l'amor pot amb tot. Així doncs, si l'amor és de veritat es converteix en el gran reparador de qualsevol error, problemàtica o obstacle. Arribant a perdonar i justificar tot en nom de l'amor, considerant que	Caro García, Carmen; Monreal Gimeno, Ma Carmen. (2017). Creencias del amor romántico y violencia de género. En les noies es presenta una forta creència a l'omnipotència de l'amor. Per tant, la normalització d'aquest mite pot conduir a "aguantar hasta el límite", com s'esmenta a l'article, amb l'esperança de que l'altre persona canviï per amor.	És una pràctica molt popularitzada i acceptada socialment, que dóna lloc a perdonar conductes abusives i violentes per amor. Ferrer Pérez, Victoria; Bosch Fiol, Esperanza. (2013). Del amor romántico a la violencia de género. Para una coeducación emocional en la agenda educativa.

		aquest és quelcom que s'allunya de la raó. És un model amorós que provoca una manera de pensar i concebre les relacions que fàcilment porta a naturalitzar conductes de risc, comportaments, actituds i situacions concretes, les quals fora de la parella no s'acceptarien de cap de les maneres. Ferrer Pérez, Victoria; Bosch Fiol, Esperanza. (2013). Del amor romántico a la violencia de género. Para una coeducación emocional en la agenda educativa. Per tant, acceptar l'amor romàntic i els seus mites, dificulta que les dones que viuen en una situació de violència de gènere reaccionin per tal de sortir de la situació en la qual estan sotmeses, ja que l'amor romàntic va acompanyat de diferents creences com: l'amor pot amb tot, és possible vèncer qualsevol dificultat i de canviar a la seva parella, etc. Així doncs, pot retardar la decisió de trencar el vincle i demanar ajuda, o inclús voler preservar la relació violenta, fins al punt de creure's que l'amor i la violència són compatibles (justificar la gelosia, possessió, control... fins al punt de creure's de que la responsabilitat el maltracte recau en ella perquè no s'ajusta als requeriments en qüestió). Marroquí, M.; Cervera, P. (2014). Interiorización de los falsos mitos del amor romántico en jóvenes. Segons el resultat de la investigació, el 73,2% dels joves participants opinen que l'amor pot amb tot. <i>“Una vez analizados los datos concluimos que aunque los ítems más directos como “si se puede amar a alguien que te maltrata”, “ se puede maltratar a alguien a quien se ama” y “los celos son una prueba de amor”, la gente está concienciada de que son indicadores de una relación de pareja dañinas, otros ítems más sutiles, como que “el amor lo puede todo”, “el mito de la media naranja” o “ el amor es ciego” la gran mayoría de los</i>	<i>“Cuando la inversión afectiva ha sido (es) muy fuerte, y a la vez muy fantaseada, resulta muy difícil reconocer que ha sido un error; que la persona de quien nos hemos creído enamorar no era como soñábamos”.</i> Rivas Rivero, E.; Bonilla Algovia, E. (2021). Relación entre mitos románticos y las actitudes hacia la igualdad de género en la adolescencia. L'acceptació dels mites relacionats amb la desigualtat de poder, manipulació i control dins la parella possibilita la no identificació de violències i arribar a justificar-les per part de les dones víctimes. Amb el risc final de que s'exerceixi violència de gènere encoberta sota la ideologia de l'amor romàntic.
--	--	--	--

			<i>encuestados, sensiblemente más en las mujeres, hay una gran interiorización, lo que puede producir que no sean conscientes de los primeros indicadores de que se encuentran en una relación con violencia de género”.</i> Resurrección-Rodríguez, E. y Córdoba-Iñesta, A. I. (2020). Amor romántico y violencia de género. La parella es concep com una part totalment fundamental en l'existència, el qual porta a relacions de dependència i perdonar conductes abusives per amor. La socialització afectivo sexual que es segueix difundint persegueix un model de conducta amorosa amb unes expectatives impossibles, les quals és molt probable que acabi en infidelitats, frustracions, etc., sentiments i accions que poden arribar a justificar fins i tot la violència, tal com s'argumenta a l'article, en nom de l'amor. Piñeiro, Y.; Yela, C.; Piñuela, R. (2022). Mitos románticos en muestras de hombres agresores y no agresores. El mite de l'ambivalència, l'idea de que de l'amor a l'odi només hi ha un pas, pot provocar que la víctima s'enganxi al vincle, és a dir, no entendre el trànsit de l'odi (violència, agressivitat) a l'amor (penediment de l'agressor, afecte sobtat). Aquest cicle visió provoca que la víctima esperi un canvi i faciliti la permanència del vincle, promovent un gran sentiment de culpa i vergonya. Això és connecta directament amb els mites de la omnipotència, és a dir, basta amb l'amor per a que el vincle continui, confiant de manera irracional en el sentiment amorós. Tal com s'argumenta a l'article, els homes agressors poden derivar fàcilment a un aferrament més dogmàtic del mite, és a dir, concebre que si el mite és entès com el veritable amor, reproduir-lo en una mesura superior, pot suposar estimar en una escala major i,	
--	--	--	--	--

			per tant, exercir conductes violentes i agressives que es justifiquin amb el fi d'engrandir l'amor. També destaquen a l'article que precisament aquests mites romàntics poden servir de refugi i justificació per tal de no reconèixer la seva responsabilitat davant del maltractament, considerant que l'amor és una qüestió que s'allunya de la raó. Picado Valverde, et al. (2019). Creencias sobre el amor romántico y violencia de género. Un estudio con víctimas y agresores en población penitenciaria. El més destacable és sobre la fidelitat pactada, és a dir, que el gran desprestigi social davant la infidelitat porta fàcilment a la justificació tan perillosa d'una conducta de control obsesiva. Bajo Pérez, I. (2020). La normalización de la violencia de género en la adultez emergente a través del mito del amor romántico. Les violències que es produeixen es camuflen en justificacions per amor: crisis de gelosia, control, aïllament social, discussions que cada cop van pujant de to, etc. Cubells, J., & Casamiglia, A. (2015). El repertorio del amor romántico y las condiciones de posibilidad para la violencia machista. Mecanismes per l'exteriorització. Segons els resultats de l'estudi, l'amor és entès com quelcom extern, fent ús de la metàfora de l'enamorament sobtat (en castellà <i>flechazo</i>), independent de la persona, que de manera inevitable irromp la vida, la quotidianitat de l'individu de forma irracional. Quelcom màgic i fora del control d'un/a mateix/a de manera conscient, això provoca que es justifiquin que l'amor es relacioni amb emocions irracionals, intenses i fora de control (gelosia, ira, possessió, etc.). Això facilita arribar a exercir i	
--	--	--	---	--

			legitimar pràctiques violentes com el xantatge emocional, control, privació de llibertats, etc.	
	Gelosia com a mostra d'amor	Naturalizar la gelosia fins al punt de creure que la possessivitat i el control són una mostra d'amor.	Na Pai, et al. (2013). En defensa d'Afrodita. Contra la cultura de la monogàmia. Dins la cultura de la monogàmia, es naturalitza la gelosia i la possessivitat, qüestions que fins i tot es conceben com a mostres d'amor. <i>“Aquests fenòmens [la gelosia, la posesivitat, etc.], sense necessitat d'arribar a allò físic, ja són violència per si sols, i en poques ocasions s'hi posa aturador”.</i> Marroquí, M.; Cervera, P. (2014). Interiorización de los falsos mitos del amor romántico en jóvenes. Tot i que la gran majoria de participants consideren que els gelosia no és una prova d'amor, els nois donen un percentatge major en l'acceptació d'aquest mite. Picado Valverde, et al. (2019). Creencias sobre el amor romántico y violencia de género. Un estudio con víctimas y agresores en población penitenciaria. La mostra, tant de homes com de dones (agressors i víctimes de violència de gènere), asseguren que la gelosia és una mostra d'amor i que l'atracció ha de ser única amb la parella, és a dir, el fet de sentir atracció cap a una altra persona és igual a que no hi ha un veritable amor. Cubells, J., & Casamiglia, A. (2015). El repertorio del amor romántico y las condiciones de posibilidad para la violencia machista. La gelosia és un sentiment que s'utilitza per justificar comportaments violents, així com intentar lligar (amarrar) a la parella, el control, etc.	La gelosia està tant acceptada i naturalitzada socialment que fins i tot ens agradi que la parella es posi gelosa. I si no es posa gelosa en segons quines situacions, creiem que no els importem gaire, o que no estan enamorats/des de nosaltres.